

RAIVA AJA

(THE PIONEER)

Keskiviikkona, toukok. 22 - Wed. May 22, 1991

FINNISH AMERICAN WEEKLY

87 vuosikerta Vol. LXXXVII No. 21 50 cents

Koivisto tapasi Perez de Cuellarin

Kaikki keskeiset nopeaa ratkaisua vaativat kansainväliset kysymykset olivat esillä presidentti Mauno Koiviston ja YK:n pääsihteerin Javier Perez de Cuellarin lyhyessä tapaamisessa kuun 8. päivän iltana lentoasemalla juuri ennen kuin Koivisto aloitti paluulentonsa New Yorkista kotimaahan.

Kuten Koiviston ja presidentti George Bushin tapaamisessa keskustelussa päädyttiin Itä-Euroopan tilanteeseen.

Tapaamisesta ei oltu etukäteen kerrottu. Mukana keskustelussa ollut ulkoministeri Paavo Väyrynen (kesk) mainitsi seuraavana päivänä Helsinki-Vantaan lentoasemalla, että hän ei edes tiedä, kenen aloitteesta tapaaminen järjestyi. Keskustelulle oli hänen mukaansa kuitenkin molempuolinen intressi. Koivisto ja Perez de Cuellar keskustelivat puolisen tuntia.

Tapaaminen järjestyi luontevasti, sillä Perez de Cuellar oli lähdössä New Yorkista Washingtoniin tapaamaan presidentti George Bushia. Hän lensi vastakkaiseen suuntaan samalla koneella kuin Koivisto seurueineen.

Lähi-itää ei käsitelty

Väyrysen mukaan keskustelussa ei tullut esiin esimerkiksi mitään uusia Lähi-idän käsitteleviä rauhanehdotteita. myöskään YK:n pääsihteerikysymystä ei keskustelussa sivuttu.

Uuden pääsihteerin valinta alkaa olla yhä ajankohtaisempi kysymys. Julkisuudessa yhtenä varteenotettavana ehdokkaana on mainittu mm. YK:n alipääsihteerin ja kesällä ulkoministeriön valtiosihteerinä aloittava Martti Ahtisaari.

Väyrysen mukaan Suomen hallitus ei ole ottanut vielä mitään kantaa pääsihteerikysymykseen. Hän huomautti, että ensi sijassa kyseessä on turvallisuusneuvoston asia, vaikka tosin kaikki YK:n jä-

senmaat pääsihteerin valintaan osallistuvatkin.

Presidentti Koiviston palatessa seurueineen kolmipäiväiseltä vierailulta Yhdysvaltoihin vastaanotto kotimaassa oli hyvin lyhyt. Koivisto vain totesi vastassa olleelle pääministeri Esko Aholle (kesk), että sää Suomessa on vähän vilpoisempi kuin Yhdysvalloissa.

Pohjoismaat vaativat YK:lta lisää tuloksia

Pohjoismaat ovat valmisteleet kymmenkohtaisen muutostuloksen YK:lle, jonka mukaan maailmanjärjestön tulisi entistä painokkaammin vaikuttaa maailmanlaajuisen kehitysyhteistyöhön. Pohjoismaat vaativat, että YK:n on lisättävä panostaan mm. ympäristöä, pakolaisia, katastrofiapua ja köyhyyttä käsittelevissä kysymyksissä.

Viime vuosikymmenen puolivälissä YK:ssa jyrkentyneiden poliittisten ja taloudellisten vaikeuksien jälkeen Pohjoismaat ovat katsoneet ajan olevan kypsän ryhtyä YK:n talous- ja sosiaalisen kehitystoimintoja koskevaan selvitystyöhön.

Äskettäin New Yorkissa julkistetussa raportissa ehdotetaan YK:n erityisjärjestöjen ja YK-organisaation operatiivisen roolin vahvistamista.

Eino Friberg (vas.) vastaanottamassa Finnish North American Literature Society'n hänen kunniaakseen painattamaa juhlamitalia Raivaajan liikkeenhoitaja Jonathan Ratilalta. Raivaaja toimii seuran Pohjois-Amerikan asiamiehenä.

Fribergille juhlamitali 90-vuotispäivän kunniaksi

FITCHBURG, MA - Kalevalan kääntäjän Eino Fribergin 90-vuotissyntymäpäivää juhliittiin äitienpäivänä Saiman Puistossa.

Kunniavieras kertoi sukulaista, ystävästä ja ihailijoista koostuneelle juhlayleisölle pi-

tävänsä äitienpäivää mitä parhaimpana päivänä Kalevalasta puhumiselle, koska "Äiti on Kalevalan tärkein henkilöahmo".

Hän muistutti kuulijakuntaa Lemminkäisen äidistä, joka uhrautui poikansa hyväksi.

"Niin teki omakin äitini", Friberg totesi. Ja antoi esimerkin kertomalla, miten eräänä jouluna yksi hänen veljistään toivoi luistimia lahjaksi. Rahaa niihin ei ollut. Joulun alla naapurin lehmä sattui kuolemaan, ja se haudattiin metsään.

"Äitini kaivoi lehmän haudasta, nylki sen nahan ja osti luistimet siitä saamallaan rahalla", Friberg kertoi.

"Siinä todellinen sankariteko. Mutta äidit tekevät niitä, aivan samoin kuin Kalevalan sankarit."

Finnish North American Li-

terature Society'n ja Raivaajan Publishing Company'n sponsoroimassa juhlassa Friberg sai vastaanottaa kirjallisuusseuran hänen kunniaakseen painattaman mitalin. Sen suunnittelija on suomalainen Nina Sailo.

Raivaajan liikkeenhoitaja Jonathan Ratila toimi mitalin ojentajana. Hän luki myös kirjallisuusseuran puheenjohtajan John O. Virtasen Turusta lähettämän tervehdyksen.

Konsuli Edwin E. Kaarela piti kunniapuheen kutsuen Fribergiä Suomen John Miltoniksi ja todelliseksi renessanssajan mieheksi.

Hän kertoi, miten Eino ei antanut onnettomuuden aiheuttaman sokeuden olla esteenä, vaan hän kirjoitti rakkaus-sonetteja, runoja, kertomuksia ja näytelmiä, joista yk-

jatkaa sivulla 13

This week in

THE FINNISH-AMERICAN

RAIVA AJA

pages 8-10

- Tribute to Eino Friberg
- Five Women in a Chapel to premiere in NYC

Sisäsivuilla:

- Floridan kuulumisia sivu 5
- Presidentti Koivisto National Press Clubilla sivu 3
- Fitchburg ja ympäristö sivut 12 & 13
- Suomesta ja suomalaisista sivut 14 & 15

Nobelisti Oscar Arias Suosittelee armeijattoman Costa Rican mallia

Aseriisunnasta kehitysmaiden pelastus

Keskiamerikkalainen Panaman tasavalta valmistee parhaillaan perustuslakiuudistusta. Se tarjoaa historiallisen mahdollisuuden - jota monen panamalaisen mielestä ei pitäisi jättää käyttämättä - lakkauttaa maan asevoimat.

- Osallistuessani 1980-luvulla neuvotteluihin, joissa laadittiin Keski-Amerikan rauhan-suunnitelmaa, minulla oli liiankin hyvä tilaisuus nähdä, mitä kärsimyksiä aseet ja armeijat alueen kansoille aiheuttivat, Oscar Arias Sanchez kertoo.

- Ja koska olen kotoisin Costa Ricasta, joka lakkautti armeijansa jo vuonna 1948, voin esittää kouriintuntuvia toisteita siitä, mitä maamme on hyötynyt näistä rauhan vuosikymmenistä.

- Jos panamalaisten enemmistö - kuten uskon - kannattaa armeijan lakkauttamista, voisi Keski-Amerikan eteläkärkeen syntyä demilitarisoitu vyöhyke. Se vastaisi alueen asukkaiden etuja, sillä he tietävät kokemuksesta mihin varaan demokratia, rauha ja oikeudenmukaisuus joutuu maassa, jota ympäröivät väkivallan ja vääräyden hallit-

semat diktatuurit.

On selvää, ettei armeijan lakkauttaminen yksin riitä ratkaisemaan kaikkia ongelmia, jotka liittyvät demokratian ja oikeudenmukaisen yhteiskunnan rakentamiseen.

Mutta monissa kehitysmaissa päätös lopettaa sota-voimat poistaisi yhden pahimmista demokratian esteistä ja antaisi kansalaisten nauttia täysivaltaisuudestaan vastuullisuuden ja turvallisuuden ilmapiiressä.

Rauhanosinko laskettavissa

Riittävä syy armeijan lakkauttamiselle on se, että sotilaiden puuttuminen siviilielämään saadaan lopetetuksi. Vähemmän tärkeä syy ei ole se, että sotilasmenoista säästetyt rahat voitaisiin käyttää maan kehittämiseen.

Latinalaisen Amerikan ja koko kolmannen maailman maillo onkin hallussaan ennestään tutkimaton vaurauden lähde: aseriisunta.

Costa Rican vuonna 1948 toimeenpanema yksipuolinen aseriisunta on tuottanut maalle vuotuista rauhanosinkoa, joka

Costa Rican presidentti Oscar Ariasin suunnitelmalla Keski-Amerikan rauhoittamiseksi oli tärkeä osuus Nicaraguan taiteluiden lopettamisessa. Nyt hän kannustaa Panamaa luopumaan armeijasta esimerkkinä muulle maailmalle.

vuonna 1987 arvioitiin yli 100 miljoonaksi dollariksi.

Samana vuonna Costa Rican poliisivoimat tulivat mak samaan reilut kahdeksan dollaria asukasta kohti. Muissa Keski-Amerikan maissa, Panama mukaan lukien sotilasmenot asukasta kohti olivat liki 50 dollaria.

Siitä ei pääse yli eikä ympäri, että köyhien kehitysmaiden sotilasmenoihin käyttämät rahat otetaan asukkaiden hyvinvoinnista.

Yhdistyneiden kansakuntien tutkimukset osoittavat, että lukuisat Latinalaisen Amerikan, Afrikan ja Aasian hallitukset sijoittavat asevoimiin enemmän rahaa kuin koulutukseen ja terveydenhoitoon yhteensä.

Monet näistä maista ovat viime vuosina hyväksyneet kansainvälisten lainanantajien vaatimuksesta yönkiristysohjelmia, joita on kutsuttu talouden rakennesopeuttamiseksi. Ne ovat aiheuttaneet raskaita sosiaalisia uhrauksia, kun koulutuksen ja terveydenhuollon määrärahoja leikataan entisestään.

Vettä, sähköä, koulutusta, asuntoja

Costa Rican esimerkki puhuu selvää kieltä siitä, mitä armeijasta luopumalla on saatavutettu terveydenhuollon, koulutuksen, sähköjakelun, puhtaan juomaveden ja julkisen asuntotuotannon aloilla.

Samaan aikaan on tiedotettava se mittamaton arvo, joka sisältyy demokratialle perustavan muodostavaan vakaaseen ja ihmisoikeuksia kunnioittavaan poliittiseen järjestelmään.

On helppo sanoa, että maailman mittakaavassa Panaman, Costa Rican tai koko Keski-Amerikan aseidenriisunta on täysin merkityksetöntä. Mutta esimerkkinä niiden arvo on arvaamaton.

Maailman mitassa kurjuuden, tietämättömyyden, sairauksien ja ympäristötuhojen muodostamat ongelmat jatkavat kasvuaan samaan aikaan, kun ihmiskunta sijoittaa tähtitieteellisiä rahasummia paisuttaakseen tavanomais-

ten, kemiallisten ja biologisten sekä ydinaseiden varastojaan.

Vastuu rikkailla

Tiedossa on, että päävastuu tästä epäinhimillisestä tuhlauksesta kuuluu teollisuusmaille, ennen kaikkea suurvalloille. Siksi voitaisiin väittää, että vain kilpavarusteluun aktiivisimmin osallistuvat teollisuusmaat voivat ottaa merkittäviä askelia kohti aseriisuntaa.

Ja että vain ne voivat synnyttää huomattavia säästöjä ja runsaita rauhanosinkoja armeijansa hajottamalla.

Ihanne olisi yhteensovitettu, samanaikainen aseriisunta kaikissa maissa. Raskain vastuu tästä prosessista lankeaisi suurille, rikkaille superotilaallisille maille, joiden velvollisuus olisi luovuttaa osa yltäkylläisyydestään köyhimpien hyväksi.

Oscar Arias Sanchez
(Demari)

RAIVA AJA

(THE PIONEER) - Established 1905
(UPS 454-580)

Second class postage paid in Fitchburg, MA

Published weekly except the first week in August and the last week in December by Raivaaja Publishing Co., 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Postmaster: Send address change to Raivaaja, P.O.Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

EDITOR
BUSINESS MANAGER

Marita Cauthen
Jonathan Ratila

RAIVA AJA PUBLISHING COMPANY Incorporated 1905

Mailing address: P.O.Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600
Office and Bookstore: 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Hours: Weekdays 8:30 a.m. to 4 p.m.

TELEPHONE: (508) 343-3822
FAX: (508) 345-1007

SUBSCRIPTION RATES:

USA: 12 mo. - \$23.00; 6 mo. - \$15.00; 3 mo. - \$11.00
OUTSIDE USA: 12 mo. - \$28.00; 6 mo. - \$20.00

Advertising rates available upon request!

Advertising deadline is the Friday before the Wednesday the ad is to appear. Raivaaja Publishing Co. assumes no financial responsibility for typographical errors or omissions in advertisements. It will reprint without charge that part of the advertisement which is incorrect. Claims must be made within one week of Publication. Credit is made only for the first insertion.

Lahjoituksia Raivaajalle

TUKEMISRAHASTO 1991: Yhteensä \$1,881.00

Levi Häkkinen muistolle
Hilkka & Helge Kiuru perheineen \$25.00

Vanhempiensa Mari ja Augusti Pajarin muistolle
Anselm ja Elli Pajari, Jyväskylä, Suomi \$22.00

Kiitos lahjoittajille!

Nimipäivät

Toukokuun 29 p., Oiva
Toukokuun 30 p., Pasi
Toukokuun 31 p., Helka,
Helga
Kesäkuun 1 p., Teemu,
Nikodeemus
Kesäkuun 2 p., Venla
Kesäkuun 3 p., Orvokki
Kesäkuun 4 p., Toivo

Koivisto US:n tiedotusvälineissä

Neuvostoliiton asiat kiinnostavat

Suomen presidentti Mauno Koiviston äskettäin virallisen työvierailu Washingtoniin ei juuri kiinnostanut amerikkalaisia tiedotusvälineitä.

CNN -televisoyhtiön haastattelu ohjelmassa "International Hour" keskittyi täysin Neuvostoliiton ja muiden Itä-Euroopan valtioiden asioiden käsittelyyn. Olisi luultu, että haastattelijat Frank Sesno olisi edes kohteliaisuutena voinut esittää yhden Suomea koskevan kysymyksen. Mutta näin ei tapahtunut.

Haastattelu alkoi presidentti Bushin terveydentilaa koskevilla kysymyksillä.

Sesnoa kiinnosti Koiviston näkemys Yhdysvaltain roolista Neuvostoliiton kehityksessä. Koiviston mukaan hän ja Bush keskustelivat Neuvostoliiton ja muiden Itä- ja Keski-Euroopan valtioiden auttamisesta sekä taloudellisesta muun avun muodossa.

Koivisto kieltäytyi puhumaan keskustelusta avustajan yksityiskohtaisemmin, mutta painotti lisäavun merkityksestä.

Jugoslavian tilanne oli toinen Sesnoa kiinnostava asia, ja hän halusi kuulla Koiviston mielipiteen sisällissodan parissa olevasta tilasta.

Koivisto sanoi pitävänsä Jugoslaviaa hyvänä esimerkkinä maasta, jonka asukkaat edustavat useita etnisiä ryhmiä, ja joutuu kamppailemaan sen seurauksena syntyvien ongelmien kanssa.

"Ihmisten tulee koettaa elää yhdessä ja oppia elämään toistensa kanssa," Koivisto totesi.

Mitä katsoja oppi Suomesta? Ei mitään. Hän sai kuulla, että Suomen presidentti tapasi juuri presidentti Bushin keskustelleen hänen kanssaan Neuvostoliittoa ja Baltian maita koskevista asioista, mutta Suomi itse ei tullut yhtään tunnetummaksi.

Seuraavan päivän USA Today sanomalehdessä löytyi Koiviston haastattelu "Inquiry" -palstalta. Sekin keskittyi Neuvostoliiton ja Baltian maiden asioihin, mutta kysyttiin myös Suomen ja Neuvostoliiton välisistä suhteista.

Koivisto sanoi Suomen koettaneen tehdä selväksi, että maa on Neuvostoliiton hyvä naapuri niin hyvinä kuin huonoinakin aikoina.

Toimittaja Mary-Ann Bendel kysyi myös tilanteesta Suomen ja Neuvostoliiton yhteisellä rajalla. Koiviston mukaan rajan yli loikkaaminen on niin suuri asia, että se ei ole yksistään Suomen ongelma.

Koiviston mukaan maailma on tänään tuntuvasti turvallisempi kuin aikaisemmin. "Hedelmällisen yhteistyön alku lähteet ovat olemassa, Koivisto totesi.

Koska Koiviston Yhdysvaltain matka keskittyi vain Washingtoniin, USA Today sanomalehti saattoi hyvinkin olla

ainoa kautta maan kulkenut vierailusta kertova uutislähde.

National Press Clubin "Morning Newsmaker" -tilaisuuteen saapuneet toimittajat kuten presidentti Koiviston kanssa lounastaneet toimittaja Elizabeth Drew (New Yorker) kolumnisti, Rowland Evans, Jr. (Evans and Novak), diplomaattinen kirjeenvaihtaja Don Oberdorfer (Washington Post), kolumnisti Thomas Oliphant (Boston Globe), Strobe Talbott (Time) ja Tom Friedman (New York Times) saattoivat hyvinkin kirjoittaa koivistosta ja hänen työvierailuunsa liittyvistä asioista tulevissa kolumneissaan.

Capital Newsfeatures & Editorials Service -uutispalvelun free lance toimittaja John Kidner esitteli Koiviston National Press Clubin tilaisuudessa.

Koivisto käsitteli alustuksessaan Suomea ja sen asemaa Euroopassa, Itä-Eurooppaa kohtavia taloudellisia ja poliittisia haasteita sekä Neuvostoliiton sisäistä kehitystä.

Hän puhui myös lyhyesti Suomen ja Yhdysvaltain kahdenvälisistä suhteista.

"Presidentti Bushin kanssa olemme jälleen kerran voineet tyytyväisyydellä todeta Suomen ja Yhdysvaltain suhteiden olevan erinomaisessa kunnossa; meitä yhdistävät samat vapauden, demokratian ja oikeudenmukaisuuden arvot, ja syvästi ystävyys siteet", Koivisto sanoi.

"Yhdysvallat ja Suomi ovat kaksi varsin erilaista kansakuntaa, toinen on globaalinen suurvalta, toinen taas pieni mutta vauras ja puolueeton pohjoismaa viisine miljoonine asukkaaneen Neuvostoliiton naapurissa."

"On kuitenkin luonnollista, että Suomen intressit ovat pääasiallisesti Euroopassa. Suomen tulevaisuus liittyy läheisesti tapahtumiin tämän mantereeseen muissa osissa", hän jatkoi.

"Tuemme voimakkaasti Euroopan jakautumisen ja vallitsevien jännitteiden poistamista. Seuraamme tarkasti miten Euroopan turvallisuuden arkititehtäviin muotoutuu. Meillä on aktiivinen osa näissä pyrkimyksissä, erityisesti ETYK:ssä, joka sai alkunsa Helsingissä 1970-luvulla."

Koivisto kertoi Suomen yhdessä muiden EFTA-maiden kanssa pyrkivän saamaan aikaan EY:n kanssa sopimuksen, mikä takaisi pääsyn EY:n markkinoille. Neuvottelut ovat kuitenkin osoittautuneet vaikeiksi.

"Olettaessa huomioon ulko- ja maakaupan tärkeyden kansantaloudelle ja tietoisena maantieteellisestä asemastaan Suomi huolehtii päättäväisesti kansallisista eduistaan Euroopan yhdentymisprosessin muotoutuessa", Koivisto totesi.

Koivisto sanoi Suomen pitävän

Presidentti Mauno Koivisto puhumassa National Press Clubilla Washington, D.C.:ssä.

vän Itä-Euroopan historiallisia muutoksia tervetulleina. Läntinen apu on tärkeää, pääomaa ja teknologiaa tarvitaan kipeästi, erityisesti teollisuuden parissa.

"Kriittinen kysymys on tuotannon ylläpitäminen näissä maissa niin, etteivät laajat ihmisryhmät ole pakotettuja jättämään kotejaan paremman elämän toivossa", Koivisto sanoi.

Koivisto sanoi pitävänsä Neuvostoliiton sisäistä kehitystä erittäin tärkeänä Euroopan tulevaisuuden suhteen. Hänen mukaansa Euroopan kartalle ei saa syntyä uusia jakolinjoja, vaan yhteistyön kanavat tulee pitää avoinna

Neuvostoliitolle.

Suomen ja Neuvostoliiton suhteista hän totesi mm. seuraavaa: "Maittemme välillä vallitsee yhteinen intressi ylläpitää vakautta ja ennakoitavuutta. Kaupan alalla meillä on kuitenkin vakavia vaikeuksia. Suomen tuonti Neuvostoliitosyys, pääasiallisesti öljyä ja muita raaka-aineita, on jatkunut samalla kun Neuvostoliiton tuonti Suomesta on supistunut olennaisesti - kuten on tapahtunut kaikkien muidenkin maiden kanssa."

Huomioon on otettava myös yhteistyön kasvu Suomen ja sen lähialueiden kanssa. Näistä Koivisto mainitsi Baltian tasavallat, Venäjän Kar-

jalan ja Muurmanskin alueen.

"Samalla kun annamme suuren arvon hyville suhteille, me Neuvostoliiton kanssa tunnetaan Suomessa lämmintä myötätuntoa ja erityistä huolenpitoa baltteja kohtaan", Koivisto sanoi.

Kyselytuokion kysymykset koskivat Baltian maiden ympäristöllisiä ongelmia, lännen taloudellista avunantoa näille maille ja Yhdysvaltain ja Neuvostoliiton välisen huippukokouksen mahdollisuutta lähitulevaisuudessa.

National Public radion reporteria kiinnosti myös Suomeen Neuvostoliiton kautta kulkeutuneet somalit.

Rautsin ja Karshin kirja kuvaa Husseinia

Helsingin yliopistossa tutkijana toimiva Inari Rautsi ja Lontoon King's Collegen sotatieteen laitoksella luennoitsijana toimiva Efraim Karsh ovat kirjoittaneet kirjan **Saddam Husseinistä**. Kirja käsittelee Husseinin poliittista uraa ja sen nimi on "Saddam Hussein: A Political Biography". Kirja arvosteltiin hiljain New York Times-lehdessä.

Peter Grose, joka on arvostellut kirjan, kertoo kirjan kuvaavan Husseinia henkilönä, joka on eriskummallisten olosuhteiden tuotos, joita harvoin esiintyy maailmanhistoriassa.

Karsh ja Rautsi ovat kirjoittaneet kirjan viimeiset kapaleet Persianlahden sodan päätyttyä. He eivät lopeta Husseinin tarinaa sotaan vaan arvelevat, että "hänen vaarallisin ja loputon taistelunsa poliittisesti ja henkilökohtaisesti on vasta alullaan."

Kirjassa kuvataan myös Irakin onnekasta rikastumista öljyn avulla, maan pitkää ja väkivaltaista historiaa sekä poliittisia metodeita ja tautatekijöitä. Jo vuonna 1394 Tamerlanen Tataarien kerrotaan tehneen pyramidin ihmisten pääkalloista Tikritissa, Tigris-joen varrella, samassa pikkukaupungissa, jossa Hussein syntyi vuonna 1937. Husseinin isäpuoli tunnettiin tuohon aikaan nimellä "Valehtelija-Hasan".

Monien Husseinin keinoitelmien, muutoksien, petkustusten ja salamurhien jälkeen hän nousi valtaan 1970-luvulla, jolloin myös väkivaltaisuudet maassa lisääntyivät.

Kirjoittajat kuvailevat kirjassa Husseinin väkivaltaisista tekoista. Husseinin apulainen kertoo mm. tarinan siitä, kun "kaksi kommunistiministeriä kutsuttiin Husseinin luo kes-

kustelemaan heidän ylennyksestään. Kun he olivat istumassa kahvilla Husseinin toimistossa, Hussein vetäisi yhtäkkiä pistoolinsa esiin ja ampui molemmat ministerit. Verta oli joka puolella toimistoa, kaikki matot oli uusittava."

Tarina ei kuitenkaan ole totta, ministereitä ei ammuttu, kertovat Rautsi ja Karsh. Kirjoittajat ovat hämmentyneitä siitä, että "Husseinin sisäpiirin älymystö värittelee tarinoita nolatakseen presidentin." Heidän mukaansa "Saddamin kuppikunta suurentelee asioita korottaakseen hänen voimakasta imagoaan."

Kirja-arvostelussa Grose vertailee Husseinia muihin eri aikakausien hirmuvalltiain todeten muidenkin yltäneen vähintään yhtä hirveisiin väkivaltaisuuksiin.

Grose toteaa, ettei Karshin jatkuu sivulla 6

New Yorkin suomalaispankit hyötyvät USA:n pankkikriisistä

New Yorkissa olevien suomalaispankkien johtajat voivat olla helpottuneita siitä, ettei heidän tarvitse johtaa pankkia Helsingissä. Helsingissä kaikki on nyt ikävää pankeille: kansa vihaa pankkeja, korot ovat tappavia, talous on lamassa. Lisäksi oma väki murisee ja uskoo organisaatiomuutoksen olevan potkujen synonyymi.

Yhdysvalloissa suomalaisten pankinjohtajien elämää on helpottanut pankkien hyvä luottokelpoisuus. New Yorkin sivukonttorit ovat selkeästi hyötyneet Yhdysvaltojen pankkikriisistä ja etenkin jenkkipankkien tiukentuneesta luotonannosta. Ulkomaisilla pankeilla on meneillään nousukausi Yhdysvalloissa.

Mitä enemmän yhdysvaltalaiset pankit ovat kiristäneet lainantantoaan, sitä enemmän on rikkaille ulkomaisille pankeille tullut valittavakseen asiakkaita. Pankki on voinut neuvotella aikaisempaa kovempia ehtoja lainoille, sillä nyt on lainantajan markkinat.

Hyvät arvosanat

Kaikkien suomalaishankkien - jopa Skopin - luottokelpoisuus on edelleen hyvä, etenkin kun niitä vertaa yhdysvaltalaisiin pankkeihin.

Postipankilla on toiseksi paras arvosana molemmilta merkittäviltä luottokelpoisuuslaitokselta, Moody'siltä ja Standard & Poorsilta. KOP:lla ja SYP:lla on toiseksi paras reitatus AA1 vain toiselta luot-

totoimistolta, Moody'siltä.

Skop on Moody'sin tarkkailulistalla. Nykyisin pankilla on Moody'siltä AA2 ja Standard & Poorsilta A1 ja B1. OKO:lla on Moody'sin kolmanneksi paras AA2. USA:ssa on vain yksi täysien pisteiden eli kolmen A:n pankki, Morgan Guaranteen Trust.

Luottokelpoisuus määrää rahan hinnan

Luottokelpoisuuden mukaan hinnoitellaan pankkien rahamarkkinoilta lainaaman rahan hinta, joten mitä korkeampi reitatus, sitä halvemmaksi pankkitoiminta tulee.

Pienuudesta ei ole sinänsä haittaa, sillä emopankin hyvällä maineella pääsee mukaan tuottaviinkin lainoihin, joskin pienin panoksin. Pieni organisaatio on helposti valittavissa ja johdettavissa.

Pienuus johtaa erikoistumiseen. Kaikilla suomalaispankeilla on omat erikoisuutensa ja kaikilla on yksi sama ominaisuus: suomalaisperäiset asiakasyhtiöt.

Suhteet New Yorkin suomalaispankkien kesken ovat kuin suomalaisilla, jotka tapaavat ulkomailla: annetaan neuvoja, ollaan ystävällisempiä kuin Suomessa, mutta salaisuuksia ei kerrota.

Kilpailu suomalaisyhtiöistä on tiukkaa, eivätkä Suomesta tutut pankkireviirit pidä. Etenkin myöhemmin tulleet Skop, Postipankki ja OKO joutuvat kärsimään siitä, että KOP ja SYP olivat niitä ennen Man-

hattanilla.

Kaikilla pankeilla on samat huolenaiheet. Jatkuva päänsärky aiheuttavat amerikkalainen byrokratia ja monimutkaiset lainasopimukset, joiden tekemiseen tarvitaan joskus usean limousiinin verran hinnoittelun hyvin hallitsevia lakimiehiä.

Kriisialtis talous uhkakuvana

Suurimpana uhkakuvana pankit näkevät Yhdysvaltojen kriisialttiin talouden, joskin kaikki uskovat, että USA:n talous lähtee nousuun vuoden loppuun mennessä.

Pankkikriisistä on toistaiseksi ollut suomalaispankeille enemmän hyötyä kuin haittaa, mutta jos kriisi yltyy todella pahaksi, saavat myös ulkomaalaispankit kärsiä siitä, koska pankkijärjestelmän romuttaminen ajaisi koko talouden ongelmiin.

Yhtenä uhkana kaikki ulkomaiset pankit pitävät Yhdysvaltojen uutta pankkilakiehdotusta. Sitä pidetään ulkomaispankkeja syrjivänä.

Ulkomailla pankeilla on oma yhdistys, jonka tehtävä on lobbaila ulkomaisia pankeja hyvin kohteleva laki. Se tulee olemaan erittäin vaikeaa, sillä Yhdysvalloissa on kaikki periaatteessa vapaata, mutta ulkomaisten yritysten elämä tehdään kaikin keinoin vaikeaksi, jos ne häiritsevät merkittävästi yhdysvaltalaisen yritysten menestymistä.

Uudessa lakiehdotuksessa kielletään muun muassa ulkomaisia pankeja perustamasta Holding-yhtiöitä. Holding-yhtiöt helpottaisivat ulkomaisten yhtiöiden leviämistä, sillä yhden holding-yhtiön alle voisi rakentaa edullisesti useita yhtiöitä.

Yksi vakava uhka piilee emopankeissa, joiden luottokelpoisuudesta myös New Yorkin sivukonttorit elävät. Jos emopankin luottokelpoisuustetta lasketaan tai tulee muita luottamusta laskevia uutisia, vaikuttaa se suoraan New Yorkin -konttorin toimintaan, oli sen tulos kuinka hyvä tahansa.

Teemu Luukka (HS)

Berkeley, CA

Toukok. 5. 1911 kokoontui tusina suomalaisia kokoukseen perustamaan Berkeleyyn Veljessseuraa. San Francisco:ssa oli seura ollut jo 30 vuotta, mutta maanjäristyksen jälkeen muutti tälle alueelle tuhansia suomalaisia rakennustöihin, joten tuli ajankohdaksi perustaa seura myös lahden toiselle puolelle.

Juhlimme äskettäin tämän Yhdistyneet Kalevala-Veljet ja Sisaret Klubin 80-vuotisjuhlaa. Ohjelmassa oli ensiksi Veljessseurojen Grand Lodge virkailijoiden kokous, jonka kuulin sujuneen hyvin.

Oli hauskaa nähdä joukossamme paljon eri paikoilta vieraita, joista monet olivat tuttuja vuosien varrelta. Sydämelliset kiitokset Seattlen Veljessseuralle no. 11 kauniista kukkakorista näyttämöllä onnitteluihin!

Olisi ollut hauskaa jutella enemmän vieraitten kanssa, mutta aika on aina rajoitettu tällaisille vierailuille.

Juhlan juontajana toimi Paul Mäkelä tottuneesti. Presidentti Eino Huhtala toivotti yleisön tervetulleeksi. Californian valtion tervehdyksen toi lakivaliokunnan jäsen Tom Bates lahoittaen kauniin muistotulauksen, jossa on lyhyesti Berkeleyn Veljessseuran historia. Kaupunkimme majuri Loni Hancock lausui myös onnittelut kaupungin puolesta. Kuoro lauloi kevätlauluja.

Los Angelesin uusi Suomen konsuli Tapio Saarela huomioi puheessaan, kuinka veljessseurojemme alkaessa Suomi oli vielä Venäjän vallan alla, mutta suomalaiset täällä olivat jo silloin itsenäisesti suomalaisia ja isänmaallisia.

Hän toi mukanaan myös rouvansa ja lapsensa, joten olimme iloisia, että he kunnioittivat tätä merkkipäivää läsnäolollaan.

Konsuli Saarela ojensi myös Suomen valtion puolesta kunniatitit Helvi ja Rolf Qvistille kiitoksena heidän yli 30-vuotisesta radio-ohjelmastaan suomalaisille täällä.

On ottanut sisua pitää yllä tämä lauantainen ohjelma niin kauan, ja rahalliset avustuksetkin ovat olleet usein niukoja, mutta he ovat maksaneet itse silloin, kun ei ole ollut muuten kylliksi. Olette todella ansainneet tämän huomion

Helvi ja Rolf, onnittelemme!

Muusta ohjelmasta mainitsen Grand Lodge presidentin Arvi Palon puheen. Nuori Kelly Koehn soitti hanuria, Bill Lampi esitti pianosooloja, alkekirjoittanut lausui pari runoa, ja lopuksi Veteraanien mieskuoro lauloi, sekä pastori Toivo Hope luki loppurukouksen.

Hyvän aterian laittoivat Sonja ja Leo Bajuniemi, Sinikka Ylinen ja Salli Pajuluoma. Juhlan järjestämisessä auttoivat niin monet, että yhteiset kiitokset heille kaikille!

Laulukuoron Vappujuhla oli hauska, niin kuin aina. Koristimme haalin kukilla, ruusuilla ja sireeneillä ym. Sharon Tissue lauloi kauniita sooloja. Laulut olivat keväisiä, yleisö sai myös osallistua muuta miin.

Voileivät ja sima tekivät hyvin kaupansa ja lopuksi tanssittiin ahkerasti, varsinkin lapset, joita oli tällä kertaa enemmän, mikä oli iloinen asia, että tulevat kuulemaan suomalaisia lauluja.

Kuoro aloittaa kesäloman, joten harjoitukset ovat vasta syksyllä.

Kaleva hiihtomajalla on työtalkoot 18-19 pp. toukok. Siellä on satanut lunta vielä pari päivää sitten, joten kevät on myöhässä. Naapurimme Little Norway paloi, ainosataan suksivuokraamo pelastui.

Pitäkää mielessä Juhannusjuhlat Sonomassa kesäk. 22-23 pp.

Terveisin
Aini Tossavainen

Nälkä tappaa Etiopiassa

Etiopiaa uhkaa jälleen nälkähätä, jonka laajuutta avustajajärjestöt ovat verranneet vuosien 1984-85 katastrofiin. Silloin noin miljoona ihmistä menehtyi elintarvikkeiden puutteesta. Nyt puhutaan jo ainakin tuhansista kuolleista.

Tilanne on tällä haavaa pahin kuivuuden runtelemassa Itä-Etiopiassa, jonka väestö on kaksinkertaistunut naapurimaasta Somaliasta saapuneiden 1,2 miljoonan pakolaisten johdosta.

Jijigan kaupunkia ympäröivää maaseutua täplittävät tuhansien nälkään tai janoon kuolleiden eläinten luurangot. Viljasadot ovat tuhoutuneet kahden kuivan vuoden aikana, eikä väestöllä ole riittävästi ruokaa itselleen. Kymmenen lasta päivässä kuolee aliravitsemukseen, kerrotaan pakolaisleiristä.

YK:n pakolaisasiain päävaltuutetun toimiston UNHCR:n edustaja myöntää, ettei avustustyöntekijöillä ole tarpeeksi elintarvikkeita leireissä olevien pakolaisten ruokkimiseksi.

UNHCR on saanut osakseen paljon arvostelua avustustyöntekijöiltä. Sitä syytetään avustusrahojen tuhlaa-

misesta hallintobyrokraatiin.

Englantilainen sairaanhoitaja Maureen Rogers Pelastakaa lapset -järjestöstä kertoo, että kaikki leireihin saapuvat lapset ovat aliravittuja. Ongelmana on myös ripulitautit, tuberkuloosi ja keuhkokuume.

Yli miljoona somalia on tullut Etiopiaan sen jälkeen kun presidentti Mohamed Siad Barren kukistaminen tammi-kuussa johti heimosotaan Somaliassa.

Nälän kourissa painiskelävalla Etiopialla ei ole elintarvikkeita pakolaisten ruokkimiseen. Tilannetta pahentavat kuljetusongelmat, sillä leirit sijaitsevat syrjäisellä seudulla kärrypolkujen päässä. Jokin aika sitten alueella saatiin viimeinkin sadetta. Se ei enää kyennyt pelastamaan viljasatoa, mutta muutti kaikki tiet upottavaksi liejuksi.

TILLINGHAST - Hautaustoimisto

Danielson, Conn.
Tel. 774-3284

Central Village
Tel. 564-2147

The Robert H.

Auchmoody Funeral Homes
Main Street Fishkill, N.Y. Tel. 896-6166

EDW. C. HALVORSEN, INC.
FUNERAL DIRECTORS

5310 Eighth Avenue, Brooklyn, N.Y. 11220
In continuous service to the community since 1849

Imatra Seura

740-40 St. Brooklyn, N.Y. 11232
Puhelin 718-438-9426

Veikko Laiho, puh.joht.

SAUNA TILAUKSESTA

THE FINLANDIA FOUNDATION
Metropolitan Chapter, Inc.

Meetings every 2nd Friday of the month, from Oct. through May

593 Park Ave. at 64th St. NYC
P.O. Box 2590

GRAND CENTRAL STATION
New York, N.Y. 10017

Suomen Pääkonsulinvirasto

380 Madison Avenue
24th floor
New York, NY 10017
Puh. 212-573-6007
Telefax 212-573-6310
Telex 14-9515

Vientikeskus

Toimii samassa osoitteessa
Puh. 212-808-9721
Telefax 212-370-2863
Telex 212-370-2863

Floridan kuulumisia

Äitienpäiväjuhla Turistiklubilla

Juhla sai kiitettävän runsaan osanottajamäärän, vaikka niin monet ovat jo lähteneet täältä kesäviikkokohteisiinsa.

Jo heti ovella Onni Puskala ja Erkki Salmi kukittivat kaikki äidit. Selma Marteinsdottir toivotti kaikki sydämellisesti tervetulleiksi. Alkumusiikkina saimme kuulla Lilian Hedlundin ja Leo Jaakkolan viulusooloja säestäjänään Charles Hedlund. Alansa taiturit siinä meille soittelivat ja me nautimme kuulemastamme.

Pastori Wilbert Törmälä muisti kaikkia äitejä kauniin sanoin ja johdatti meidät rukoukseen. Lepokodin Hopeahapset lauluryhmä lauloi niin kauniisti yhteensointuvin äänin. Heitä oli ilo kuulla. Jos ketkä, niin juuri he ansaitsivat Selman ojentamat ruusut johtajansa Elina Kurosen ja säestäjänsä Rachel Heticon myötä. Kalle Nikula piti puheen äideille.

"Hyvät äidit, arvoisat juhla-vieraat!!

Pari meidän T.K:n huvitoimikunnassa toimivaa äitiä pyysi minua, että jos sanoisin muutaman näin sanan äideille tässä meidän T.K.:lla pidettävässä äideille omistetuissa juhlassa.

Tietysti lupasin sanoa jonkin sanan, mutta samalla itsekseni hiukan ihmettelin kun pyydettiin sanomaan muutama nautti sana äideille.

Minun ja varmasti kaikkien muidenkin mielestä ei voi edes ajatellakaan, että äideille voisi muuta sanoakaan kuin nautti sanoja. Yksistään jo tuo äiti, tuo mieleen paljon muuta kuin kuvan yhdestä ihmishahmosta...

Siihen sanaanhan voi yhdistää kaiken elämän ja luonnon vehreyden. Vaikka minne loisimme katseemme luomakunnassa, niin joka puolella on Luoja aina järjestänyt äideille keskeisen ja pääroolin esitetäväksi.

Tämä yksi päivä vuodesta, joka vielä on sovitettu vuoden ajasta siihen aikaan kun maamme alkaa herätä pitkästä talviunestaan, niin tämä yksi päivä ei mielestäni anna äideille tarpeeksi sitä tunnustusta, joka heille kuuluisi.

Tuo valtava työn ja huolten taakka, joka lankeaa äitien hartioille, ei tule sovitettua ja korvattua sillä, että sitä juhli-taan kerran vuodessa.

Monet viisaat ovat yrittäneet laskea ja lajitella mitä kaikkea kuuluu äidin rooliin. Sen tiedämme, että äiti on lapselle kaikki kaikessa. Hän pukee lapsen, syöttää, pesee ja hyvin usein vielä joutuu hoitamaan sairaanhoitajan ja

Lepokodin Hopeahapset (avs.) Hilma Laakso, Ann Lempiö ja Martta Ekola.

Kuva: Maila Andersson

lääkärin virkaakin.

Kyllä varmasti me vielä muistamme lapsuudestamme kohtia, kun leikin temmellyksessä lyötiin varvas verille kiveen tai kun joskus meni tikku sormeen.

Ei kenellekään edes tullut mieleenkään, että oltaisiin menty hakemaan apua sairaanhoitajalta tai lääkäriltä. Se oli aina äiti, jolta mentiin hakemaan apu hätään. Mikä ihmeellinen parantaja tuo äiti olikaan.

Täytyi jo olla aika vakava tapaus, että äidin olisi tarvinnut edes mitään kääreitä laittaa noihin vammoihin. Teillä kaikilla on varmasti lapsena ollut samanlaisia kokemuksia.

Muistan omalta ja sisarusparveni kohdalta esimerkiksi kuinka tuo lääkäri-äiti paransi sormen jos siihen oli mennyt tikku. Katse piti kääntää toisaalle kun tikku nykäistiin pois. Sen jälkeen äiti puhalsi sormeen pari kertaa ja antoi sille pienen pusun. Tuon käsitteilyn jälkeen oli asia unohdettu ja oltiin valmiita jatkamaan keskeytyneitä leikkejä.

Ja mikä ihmeellinen kuuloaisti on suotu äideille. Pieni lapsi voi nukkua vallan toisella puolen huoneistoa. Jos hän vähänkin valittaa tai äännähtää, niin vaikka kuinka syvästi äiti nukkuisi, hän varmasti herää ja kuulee nuo äännähetyt. Ja on täysin valveilla ja valmiina hoivaamaan pienokais-taan.

Luulisimme, että tämä toukokuinen sunnuntai olisi ollut äideille pyhitettynä jo pitkät ajat, sillä äidithän ovat hoitaneet tehtäviään suurin piirtein samoissa puitteissa jo siitä saakka, kun ihmiskunta eleli ja asui vielä luolissa. Näin ei kuitenkaan todellinen puoli ole.

Tänä toukokuun toisena sunnuntaina ympäri maailmaa äideille osoitetusta kunnioituksesta ja kiitollisuudesta saamme kiittää erästä Phi-

ladelphialaista naista.

Tämä nuori nainen asui leskeksi jääneen äitinsä kanssa. Tämä äiti teki pitkiä päiviä elämisen eteen. Hän oli myös lujasti päättänyt kouluttaa tyttärensä ja hän sen myös teki. Tämä tytär näki oman äitinsä ohella paljon muitakin äitejä. Hän päätti, että äidit ansaitsevat oman tunnustuksensa heidän työstään, ja että hallituksen pitäisi julistaa yksi päivä vuodesta juuri äitien kunnioitukselle.

Matkustaessaan Washingtoniin hallituksen virkailijoiden puheille ei hän ottanut huomioon, että noihin aikoihin oli vielä kongressi ja senaatti melkein sataprosenttisesti miesten käsissä.

Heti alusta alkaen hän sai esitykselleen ankaraa vastarintaa. Oli kuulemma liian paljon jo kaikenlaisia merkki-päiviä.

Hän ei kuitenkaan antanut periksi, vaan jatkoi päättävästi asiansa eteenpäin viemistä. Hän uhrasi melkein koko omaisuutensa tuon asian eteen. Otti yli kaksikymmentä vuotta ennen kuin hän sai kongressin niinkuin senaatinkin myöntymään tuohon hänen esitykseensä.

Philadelphian, niinkuin monen muunkin suurkaupunkien sanomalehdet olivat jo myös tulleet hänen avukseen. Pian ensimmäisen maailmansodan jälkeen äitienpäivä julistettiin viralliseksi juhlapäiväksi. Nythän sitä juhli-taan ympäri maailmaa kaikkien sivistyskansojen kesken.

Mitäs sitten tapahtui tuolle Philadelphialaiselle naiselle, joka tavallaan pyhitti koko elämänsä äideille? Hän kuoli Philadelphiassa, samassa kotitalossa, jossa oli syntynytkin, vanhana naisena vuonna 1947. Hän ei koskaan mennyt

jatkaa sivulla 7

Lepokodin Ystävien kuulumisia

Erittäin onnistuneet Vappujuhlat olivat järjestäneet Lepokodin Ystävät Annan Majassa 4. päivä toukokuuta 1991. Vaikka turistiklubilla jo lähteneet, sittenkin oli väkeä aivan Annan Majan täydeltä. Lämpöä oli sekä sisällä että ulkona, ei ainakaan kukaan palellut. Maukkaat kahvit tarjoilivat herttaiset Lepokodin ystävät ja täytekakun kera.

Alkunumerona oli yhteislaulu. Ystävien puheenjohtaja Hilka Uimonen kiitti puheessaan Lepokodin ystäviä ja Lepokodin kannattajia toivoen yhteistyön edelleen jatkuvan.

Katrilitt esittivät kansantanssita. Se oli reipasta menoa ja kaunisti katseltavaa. Leo Jaakkola esitti viulusoolon. Häntä säesti Charles Hedlund. Urpo Kurko lauloi "Kymmenen pientä neekeri poikaa". Se oli erittäin hauska esitys.

Hopeahapset lauloivat parilaulua Elina Kurosen johdolla. Nämä Hopeahapset hyvin useinkin ilahduttavat meitä lauluil-laan. He ovat Lepokotimme ikinuoria tyttöjä, ikä 85-90 vuotta. Hyvin tytöt lauloivat. Heitä säesti Rachel Hetico.

Linnan pariskunta esitti erittäin taidokkaan tanssinumeron. Sekään ei näyttänyt olevan iästä kiinni, liikkeet olivat kauniita ja sulavia.

Arvo Katajisto paljasti ja samalla luovutti valokuvan Anna Yrjänästä Lepokodille. Anna Yrjänä on suurlahjoittaja Lepokodillemme. Hän oli eläessään tehnyt testamentin kodillemme 208,000 dollaria.

Anna Yrjänä oli varannut paikankin myös Lepokodistamme, vaan kutsu tulikin pitemmälle matkalle sinne, mistä paluuta ei ole, eikä hän kerinnyt nauttia Lepokodissa olostaan. (Sukulaiset Suomesta ovat kirjoitelleet Arvo Katajistolle ja kiitelleet, että hän teki aivan oikein, kun teki testamentin Lepokodille.)

Elina Kuronen lauloi kaksi laulua. Häntä säesti Charles Hedlund. Hedlund soitteli myös pianolla muutamia ikivihreitä säveliä.

Ja lopuksi kuuluisa Vappulaulu "Rullaati, rullaati" yhteislaulun. Esilaulajina Rachel Hetico ja Elina Kuronen.

Vappuohjelma oli erittäin hyvä ja mukaansa tempaava, jota kannatti kuulla ja katsella myös. Suuri kiitos ohjelman järjestäjille.

Juhannuskahviaiset ovat kesäkuun 23 päivä, niissä tulee olemaan taas hyvä ohjelma ja muuta mukavaa. Tervetuloa!

Ystävien puolesta
Minna Vilen

Finnish-American Rest Home, Inc.
1800 SOUTH DRIVE, LAKE WORTH, FLORIDA 33461-6199

Toukok. 16, 1991

Tämän viikon yksi erikoisuus oli Annan Majalla tiistaina vietetty Western day (Lännen päivä). Teimme joukolla retken picnic paikalle, jossa nautimme hyvän lounaan.

Saimme kuulla "The Amazing Unknowns" bändin soittavan. Tämä k.o. bändi on erikoistunut juuri eläkeikäisten lännen musiikkiin ja he esiintyivät meille täysin ilmaiseksi kuten muissakin sairaskodeissa.

Tilaisuudessa puhui johtaja Maquire ja johtokunnan puheenjohtaja Antti Niskanen. Kotimme omat työntekijät esiintyivät myös iltapäivän ratoksi. Asukaamme, johtokunta ja henkilökunta nauttivat miellyttävästä yhdessä olost.

Keskiviikkona oli touko-

leen meillä oli uusi 100 vuotta täyttävä sairaskodin asukas, Aura Ranta. Lepokodin vanhin tässä kuussa syntynyt oli Aino Komula (97 v.) Sydämelliset onnittelumme kaikille toukokuun syntymäpäivänsä kareille ja terveyttä jatkossa.

Ohjelmassa avusti Eerik Saarman laulu, säestyksestä huolehti Janet Kivi.

Perjantain hartaushetkessä puhui Nasared kirkon pastori Eino Salo kauniisti ja lohduttavasti.

Lepokodissa on joku huone vapaa. Mikäli tahdotte muuttaa siistiin ja turvalliseen kotiin, ottakaa yhteys ph. 588-4333 Rachel Hetico.

Asukkaat ja henkilökunta lähettävät Tenho Tamsille terveiset, ja toivomme pikaista jatkaa sivulla 7

American Finnish Tourist Club

301 Central Blvd.

Lantana, Fla.

Joka sunnuntai ohjelmalta tai konsertti ja tanssia lopuksi.

Joka lauantai koko illan tanssit eri seurojen järjestämänä. Ilmastoitu haali, hyvä musiikki, iloinen ystävien seura! Torstaina ja sunnuntaina klo 12 haali avoinna pelejä ja seurustelua varten. Ravintola avoinna ohjelma- ja tanssi-iltoina. Tarjotaan kahvia, voileipiä ja riisipuroa hedelmäkkeitä kera ym.

Tervetuloa Turistiklubille!

CALENDARS, ORDER NOW!!

LLOYD K. HANNILA

79 East Rd. • Box 500 • Westminister, MA 01473 • (508) 874-0629

ACE HARDWARE

1212 Lantana Rd.
Lantana, Florida 33460

"We stock sauna heaters"

Puh. 585-0247

Kuolleita

Lyyli Koskenhovi

CONCORD, MA - Lyyli Sofia (Saarikko) Koskenhovi, 94, kuoli toukok. 9, 1991 Suburban Manor hoitokodissa Actonissa. Hän oli edesmennyt tri Paavo A. Koskenhovin leski.

Edesmennellä oli läheiset siteet Concoriin yli 71 vuoden ajan.

Hän oli syntynyt Leppäkoskella Suomessa heinäk. 4, 1896 Perttu ja Ida (Tuomela) Saarikon vanhimpänä lapsena. Hänen siskonsa oli edesmennyt Saimi Sinilehto, joka asui Ryttylässä, heidän synnyinkotinsa läheisyydessä. Heidän isänsä, joka nuoruudessaan palveli Venäjän armeijassa, omisti vauraan maatilan.

Pikkutyttönä Koskenhovi harrasti urheilua ja aikanaan oli jopa tyttöjen 40 metrin juoksun mestari Etelä-Suomessa.

Vuonna 1920 edesmennyt saapui Pohjois-Amerikkaan, Montrealiin, mistä hän jatkoi parin viikon kuluttua ensin Maynardiin ja sitten Concoriin.

Vuonna 1925 Koskenhovi aloitti opinnot American International Collegessa Springfieldissä. Vuoden ajan hän paranteli kielitaitoaan ennen kuin aloitti akateemiset opinnot. Hän suoritti BBA opintonsa vuonna 1930.

Edesmennyt tuli Amerikan kansalaiseksi ja säilytti kansalaisuutensa koko ikänsä.

Collegesta valmistuttuaan Koskenhovi työskenteli kirjjanpitaajana Holts Cafeteria firmassa Bostonissa.

Kesäk. 9, 1934 hänet vihittiin Concorissa tri Paavo A. Koskenhovin kanssa. Hänen aviomiehensä oli suomalais-syntyinen lääkäri, jolla oli vastaanotto New Yorkissa, missä pariskunta asui useita vuosia osallistuen aktiivisesti alueen suomalaistoimintaan.

Vuonna 1939 Koskenhovi palasivat Suomeen, missä tri Salo avasi vastaanoton Salon kaupungissa. Kun yhteydet katkaistiin toisen maailmansodan aikana edesmennyt piti yhteyttä Concorissa asuviin ystäviinsä Ruotsissa olevien tuttavien välityksellä.

Tri Koskenhovi kuoli sodan aikana ja yhteyksien palattua entiselleen 1945 edesmennyt palasi Concoriin. Siellä New Yorkin vuosien sairaanhoitajakoulutus oli avuksi. Hän osallistui monenlaiseen toimintaan.

Koskenhovi oli Maynardin Kalevan Naisten monivuotinen uskollinen jäsen. Hänen Kalevala-aiheiset lausuntansa olivat erittäin suosittuja.

Hän kuului Concorin First Parish kirkon seurakuntaan ja sen naisjärjestöön. Hän oli aktiivinen vielä viimeisellä elinvuosikymmenennellään.

Koskenhovi piti käsitoista. Hän ompeli, harrasti kirjoneulontaa, virkkasi ja kutoi. Monilla ystävillä on hänen virkkaamiaan sängynpeitteitä. Toisille hän virkkasi lautasliinoja. Hän oli myös kutonut suomalaisaiheisia mattoja.

Monien vuosien ajan edesmennyt piti omaa asuntoa Salossa, minne hän palasi kesäkuukausiksi vieden usein Concorilaisia ystäviä mukanaan.

Hän matkusteli myös laajalti Euroopassa ja ylitti Atlantin valtameren lentoteitse lähes 60 kertaa.

Myöhemminä vuosina, näön heikennyttyä ja loppumurtuman seurauksena, Koskenhovi piti yhteyttä puhelimitse Suomessa asuviin sukulaisiin ja ystäviin. Concorissa ja Maynradissa asuvat ystävät olivat myös hyvänä tukena.

Kaipaamaan jäi useita sisarusten lapsia ja ystäviä.

Hautaaminen tapahtui Sleepy Hollow hautausmaahan.

Tyyne Jalkanen

VOLUNTOWN, CT - Tyyne (Nipula) Jalkanen, 87, Greenwood Manor, kuoli huhtik. 30, 1991 poikansa Leslien kotona.

Hän oli syntynyt toukok. 3, 1903 Jalajärvellä Suomessa ja saapui Clifford, WI:iin 9-vuotisena orpotyttonä. Myöhemmin hän palasi Eurooppaan ja asui siellä 28 vuoden ajan. Vuonna 1957 hän palasi Yhdysvaltoihin ja asui poikansa Leslien luona Voluntownissa.

Viidentoista vuoden ajan edesmennyt toimi kanafarmarina. Viimeiset 18 vuotta hän asui Greenwood Manor hoitokodissa.

Aviomies Adam kuoli 1960. Poika Clyde kuoli 1990 ja pojanpojan poika Mark 1985.

Kaipaamaan jäi poika Leslie perheineen; viisi lastenlasta ja kaksi lastenlasten lasta sekä suuri ystäväjoukko.

Edesmennyt haudattiin toukok. 3. p:nä, mikä olisi ollut hänen 88-vuotispäivänsä Robinsin hautausmaahan. Pastori Robert Cooper Danielsonista toimitti siunauksen.

Eino Heikkilä

NEW IPSWICH, NH - Eino J. Heikkilä, 81, Temple Road, kuoli toukok. 12, 1991 Burbankin sairaalassa lyhyen sairauden murtamana.

Hän oli syntynyt lokak. 13, 1909 Eurassa Suomessa Isaac ja Fanny Niemisen poikana ja muutti Fitchburgiin nuoruudessaan. Vuonna 1945 hän muutti New Ipswichiin.

Edsmennyt työskenteli useita vuosia kirvesmiehenä entisessä Whitney Co:ssa Ashburnhamissa. Myöhemmin hän toimi leipomoreitin kuskina United Co-operative Society Inc.:lle. Eläkkeelle hän jäi 1965.

Heikkilä kuului Finnish American Club of Saimaan.

Kaipaamaan jäi Peter Heikkilä, New Ipswich; ja kaksi lapsenlasta. Hautaaminen tapahtui Central hautausmaahan.

Newton-Bartlett HAUTAUSTOIMISTO

Tel. (603) 863-2113
42 Main St., Newport, N.H.

Helen D. Burton

LEOMINSTER, MA - Helen D. (Matson) Burton, 66, 37 Highland Ave., Lunenburg, kuoli toukok. 12, 1991 Leominsterin sairaalassa. Hän oli 1974 kuolleen Robert Burtonin leski.

Hän oli syntynyt helmik. 7, 1925 Fitchburgissa John H. ja Lempi M. (Kumpulainen) Matsonin tyttärenä ja sai päästötodistuksen Fitchburg High Schoolista 1943.

Edsmennyt oli työskennellyt sekä Woodcombe että Benoit vakuutusyhtiöiden palveluksessa.

Hän kuului Messiah Lutheran kirkon seurakuntaan.

Kaipaamaan kolme poikaa, David B. ja Thomas J. Pownal, ME:ssä ja Robert A. Leominsterissä; tytär Nancy J. Gyles, New Ipswich, NH; sisko Barbara Lahti, Ashby; seitsemän lastenlasta sekä sisarusten lapsia.

Muistotilaisuus pidettiin Messiah Lutheran kirkossa, 750 Rindge Road, Fitchburg. Pastori L. Kenn Cobb toimitti siunauksen.

Hautaaminen tapahtui North hautausmaahan.

Hautaustoimisto Sawyer-Miller, 763 Massachusetts Ave., huolehti hautauksesta.

Vainajaan voi muistaa lahjoituksin Messiah Lutheran kirkon muistorahaston hyväksi.

RAUTSIN ... jatkoa sivulta 3

ja Rautsin informatiivinen kirja ole varmasti herrojen viimeinen. Miehillä on takanaan huomattava määrä aikaisemmin julkaistuja kirjoja, artikkeleita ja uutisraportteja, jotka yhteenpantuina luovat merkittävän sarjan.

Pienet ristiriitaisuudet ja kiihkeimmän merkittävät väitsemättömiä, silti kertomus on kuitenkin joustavaa, Grose totea.

MOORCROFT HAUTAUSTOIMISTO

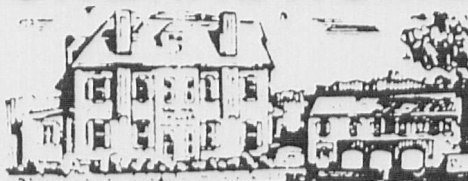
31 Myrtle Ave. Fitchburg, MA
Puh. 343-7137

Ystävällinen palvelu

PARKKAUSPAIKKA

Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

SAWYER-MILLER FUNERAL HOMES

129 ELM ST., FITCHBURG
Howard J. Miller, Director Phone All Branches 345-6778

Eugene Wirkkala

FITCHBURG, MA - Eugene L. "Chuck" Wirkkala, 61, 126 Blossom St., kuoli toukok. 6, 1991 kotonaan saamansa sairauskohtauksen seurauksena.

Hän oli syntynyt huhtik. 16, 1930 Tapiola, MI:ssä Leimo ja Katri (Rintala) Wirkkalan poikana. Vuonna 1948 hän sai päästötodistuksen Fitchburg High Schoolista ja jatkoi opintojaan Fitchburg State Collegessa suorittaen opetusalan bachelor ja masters tutkinnot.

Ennen eläkkeelle jäämistä Wirkkala opetti historiaa junior ja senior high schooleissa Gardnerissa ja Nashua, NH:ssä. Hän valmensi myös koripallojoukkueita. Viimeisenä opetuspaikkana oli Bonnie Eagle High School, Buxton, ME:ssä, missä hänen valmentamansa koripallojoukkue voitti osavaltion mestaruuden 1971.

Edsmennyt oli Korean sodan veteraani. Laivastoaikanaan hän oli nyrkkeilyn keskisarjan mestari.

Wirkkala kuului Finnish American Club of Saimaan.

Kaipaamaan jäi poika Michael E. Camber, Gardner; tyttäret Kim Sheridan, Tyngsboro ja Wendy Tokola, Melbourne, FL; sisko Vellamo Wayne, Sudbury; seitsemän lastenlasta ja kaksi sisarusten lasta.

Hautaustoimisto Sawyer-Miller, 129 Elm St., Elm St., huolehti hautauksesta.

Hautaaminen tapahtui Forest Hill hautausmaahan.

Kukkien asemasta vainajaa voi muistaa tukemalla FACS:n muistorahastoa osoitteella P.O. Box 30, Fitchburg, MA 01420.

**Oletko
muistanut
uusia
tilauksesi?**

NORDGREN

HAUTAUSTOIMISTO

300 Lincoln Street, Worcester, Mass.

Puhelin 852-2161

ARTHUR A. NORDGREN

BOSK FUNERAL HOME

85 BLOSSOM ST., FITCHBURG, MA TEL. 342-3635

Serving All Faiths

FUNERALS • CREMATIONS • REMOVALS

Services Within Your Means
Local or Distant

Our convenient location,
easily accessible from
all parts of city and
suburban towns.
Ground Level Entrance

AMPLE OFF STREET AREA FOR PARKING
IN COMPLIANCE WITH FTC

KESKUSTASSA SIJAITSEVA

FRANK H.
MILES
COMPANY

1158 Main St., Holden, MA

Hautatoimituksia
vuodesta 1896

May Funeral Service

HAUTAUSTOIMISTO

RUSSELL W. MAY
Palvelusta Norwoodille ja
ympäristölle

85 Nichols St., Norwood, MA
Puhelin: 762-1509

Isoisän herkkä hetki

Ajatella, että lapseni ovat jo aikuisia. Nyt minulla olisi aikaa heille. Silloin kauan sitten sitä aikaa ei ollut. En vieläkään tiedä ymmärtävätkö he, miksi isä oli niin harvoin paikalla.

Ehkä ne ymmärtävätkin, sillä nyt niiden omat lapset kysyvät: miksi isä on aina poissa. Tyttären poika sanoi yksi päivä, että onneksi hänellä on ukki, jolla on aikaa leikkiä. Niin, ukki leikkii nyt kaikki ne leikit, jotka olisi pitänyt leikkiä omien lasten kanssa.

Elämä on tällaista. Eikä se taida muuttua, vaikka nykyään puhutaankin siitä tasa-arvosta. Ei se oma poikanikaan ehdi kotona olla. Sen vaimo kertoi kerran, että lapset ovat lähes aina nukkumassa, kun isä tulee kotiin.

Ei se poika paha mies ole. Sillä on vaan sitä samaa kunnianhimoa kuin minulla oli aikoinaan. Oli tehtävä työtä illatkin, kun päivän tunnit eivät riittäneet.

Eihän se poikakaan mikään pyhimys ole. Joskus se innostuu juhlimaan aamuun saakka. Niin tein minäkin aikoinaan. En minä naisissa käynyt, vaikka vaimo niin kuvitteli. Oli vain päästävä väliillä pois kaikesta.

Kyllä minä lapsiani rakastin. Olin kai joskus liian ankara niille. Jos olisi pitänyt kertoa enemmän omista tunteistaan. Eihän se vielääkään olisi myöhäistä, mutta aikuisille lapsille on vaikeata puhua. Sanon nyt niiden lapsille sen kaiken, mitä olisin halunnut puhua omille lapsilleni.

Enkä aio kuolinvuoteellani tunteilla. Lapset uskovat yhä, että isä selviää mistä vain. Miksei sitten kuolemastakin.

Eivät ne lapset tiedä, miten usein on tuntunut pahalta. Silloinkin, kun se mies jätti tyttärenti. Olisin voinut vaikka tappaa sen miehen. Vieläkin se koskee, vaikka tytär on rakastunut jo monta kertaa uudelleen.

Eläisivät nyt nuo omat lapset elämänsä paremmin kuin minä tein, mutta samoja virheitä ne näyttää tekevän. Ehkä ne joskus ymmärtävät, että oli sillä isäpapalla sydänkin.

"Aapeli-ukki"

Kas tuohon yllä olevaan suuntaan kirjoitteli Aapeli-ukki jossain suomalaisessa lehdessä. Emme tiedä lehden, emmekä ukin nimeä, emme edes kirjoitusajakaakaan, mutta mielestämme kirjoituksen sisältö sanoo hyvin suomalaisen ukin mielessä liikkuvat ajatukset osuen suoraan naulan kantaan.

Ja siksi päätimme tarjota kirjoituksen myös niille tämän lehden lukijoille, jotka ovat ehtineet ukin asemaan niin isän kuin muunkin suhteen. Emmekä usko sen loukkaavan toistenkaan lukijain mieltä, eikä mummiensa, jos sen lukevat.

Saatuamme sen, luimme sen omille jo aikuisiksi vartuneille ja kehoitimme heitäkin syventymään siihen elämän viisauksia etsiessään.

Ehkä me suomalaiset olemme luonteiltamme sellaisia, että emme liikaa lepotele lastemme kanssa, varsinkin suuren. Varmaan auttaisi monasti elämässä, jos avoimesti toisimme toinen toisillemme ajatuksemme julkii, niin kuin Aapeli-ukki antaa kirjoituksellaan ymmärtää. Se avartaisi näköaloja puolin ja toisin ja ajoissa, ettei tarvitsi sitten lastenlapsille, kuten Aapeli-ukki.

Aapeli-ukin "Herkkä Hetki" on lyhyt kirjoitus, mutta hyvin paljon sanova. Siitä voi oppia ottaa lukeneinkin ihminen, sillä "ei oppi ojaan kaada" on vanha suomalainen sanonta.

Tavallinen Ukki

ÄITIEN...
jatkoa sivulta 5

naimisiin, eikä taten koskaan saanut tuntea äitiyden iloa.

Haluaisin tässä vielä lopuksi sanoa, että jos minulla olisi valtaa ja voimia, niin haluaisin lisätä vielä tähän äitienpäivän nimen yhteyteen uuden nimen, joka olisi kaikkien maailman äitien ja naisten päivä, sillä uskon että kaikissa naisissa piilee äidin tunteet. Kohdalo vaan ei suo kaikille naisille äitiyden iloa.

Näillä sanoilla haluan lopettaa ja toivottaa teille kaikille äideille ja naisille Jumalan siunausta, sekä kiittää teitä roolistanne ihmiskunnan eteen..."

Eerik Sarmanin laulut "Orvokkeja äidille" ja "Tuoksuvat tuomien, valkoiset kukkaset" sai monelle kyöneleet silmäkulmiin.

Ohjelman lopuksi Siiri Kärki lausui tunteella kaksi runoa, joista toinen oli hänen omaa tekstiään, julkaistu 1944 Amerikan Suometar lehdessä. Todelle kaunis runo, "Hän äitisi on."

Sitten alkoikin vapaa seurustelu riisipuuron sekä hedelmäkkeitön, kahvin ja leivonnaisten myötävaikutuksella.

Siiri Kärki esiintymisvuorossa.

Kuva: Maila Andersson

Kahvihan se iroittaa kieleme molemmista päistä ja keskusteltavaa riittää kun suomalaiset toisensa kohtaavat.

Näin meille jäi taas kaunis muisto näistäkin äitienpäivä-

juhlista, joissa saimme kuulla sekä vakavampaa että kevyttä.

Maila Andersson

LEPO...
jatkoa sivulta 5

tervehtymistä sinulle sekä kaikille entisille asukkaille muihin sairaskoteihin.

Lepokotiterveisin
Elina Kuronen

Ps. Pyydämme ystävällisesti alla olevia jäseniämme ilmoittamaan osoitteensa Lepokodin toimistoon, tai henkilöiden jotka heidän osoitteensa tai olinpaikkansa tietävät 1800 South Dr. Lake Worth, FL. 33461.

969 Helen Mitchell
1795 Fanny Moilanen
1359 Ida Mosher
341 Emmi Näsi
856 Jennie Nastelin
1104 Elmer Nelson
2250 Laila Nicander
2118 Hilda Niemi
1175 Hilma Nikula
1862 May R. Niskala

Ps. Saimme juuri Sairaskodista surusanoman: Sanny Hartwick kuoli 14. pv. toukok. 89 vuoden ikäisenä. Sure-

maan jäi puoliso Eino Lepokodin puolella. Esitämme survalittelun Einolle.

Äitienpäivän viettoa
Lepokodilla

Sunnuntai-iltapäivällä toukokuun 12. täällä Lepokodissa, kuten tuhansissa muissakin kodeissa, vietettiin Äitienpäivää juhlavasti.

Kaikki äidit saivat kukkasen rintaan, ja heidät johdatettiin kahvipöydän ääreen. Kahvipöydässä oli tietysti täytkekakua, jonka oma leipurimme Reino oli taidolla valmistanut. Kahvin jälkeen saimme kuulla ohjelmaa. Ensimmäiseksi Ed Matthews lauloi miehekkäästi kaksi laulua Merja Poutiaisen säestäessä pianolla.

Maisteri Tuure Salomaa piti juhlapuheen kotimme ansioituneille ja iäkkäille äideille ja isoäideille. Puhe oli koskettava, mielenkiintoinen ja huu-

morinhöyrysteinen, jota kuunneltiin hievahtamatta.

Sen jälkeen omat Hopea hapsit (Martta Ekola, Hilma Laakso ja Ann Lempiö) lauloivat "Äidin sydän" ja "Balalaikka", laulut säesti Rachel Hetico.

Pirjo Pedersen soitti upeasti viululla "Äideistä parhain" säestäjänä edelleen Rachel Hetico. Tämän jälkeen seurasi juhlaruno Topeliuksen "Äitini".

Lopuksi Charles Hedlund esitti useita pianosooloja joista pidettiin kovasti. "Miljoonatruusut" ja yhteislaulut päätivät tämän mukavan iltapäivän tässä "suurperheessä". Sydämellinen kiitoksemme kaikille juhlassa esiintyville ystävillemme, ennen muuta Mr. Salomalle. Virkistävää juhla jäi taas muistojen joukkoon.

Lepokotiterveisin
Elina Kuronen

YK:n pääsihteeri pyysi hätäapua Afrikalle

YK:n pääsihteeri Javier Perez de Cuellar on pyytänyt hätäapua laajasta nälänhädästä kärsivälle Afrikalle, jotta satojentuhansien ihmisten henki saataisiin pelastetuksi.

Arviolta 30 miljoonaa afrikalaista tarvitsee ruokaa, lääkkeitä, suojaa, puhdasta juomavettä ja lastenruokatarvikkeita kuluvan vuoden aikana.

"Monet yhteensattumat kuten epäonnistuneet sadot, leivottomuudet ja syntyneet pakolaisjoukot ovat aiheuttaneet laajoja kärsimyksiä, joista selvittää vain kansainvälisen yhteisön avulla," pääsihteeri sanoi.

Berglundille Tukholmassa kultainen kunniamitali

Suomalainen kapellimestari Paavo Berglund on saanut Tukholman konserttitalosäätiön kultaisen kunniamitalin. Berglund on toiminut Tukholman filharmonisen orkesterin ylikapellimestarina neljä vuoden säveltäjä Alfred Schnittke ja saksalainen baritoni Dietrich Fischer-Diskau.

Kapellimestari Berglundin seuraajaksi on valittu neuvostoliittolainen Gennadi Rozhdestvenski. Hän aloittaa työnsä Tukholmassa ensi syksynä.

Kultainen kunniamitali on aiemmin annettu kolme kertaa. Sen ovat saaneet ruotsalainen säveltäjä Hil-ding Rosenberg, neuvostoliittolai-

Palkittu Paavo Berglund jättää työnsä Tukholman filharmonisen orkesterin ylikapellimestarina tämän sesongin lopussa.

The Finnish-American

RAIVAAJA

U. S. premiere next week -

Arto Seppälä's 'Five Women in a Chapel'

NEW YORK, NY - The Northern Lights Theatre is presenting the U. S. premiere of Arto Seppälä's *Five Women in a Chapel* next week at the Theatre At Saint Peter's Church, 54th Street and Lexington Avenue.

The play, translated into English by Philip Bingham, opens Tuesday May 28 and runs through June 9. Showtimes are Tuesday through Saturday evenings at 8:00 p.m.; matinees on June 1 and June 9. Group rates are available. For reservations, call Ticket Central, 212-279-4200.

The director of the play is Oeyvind Froeyland.

The actors are Betty Aberlin, Shami Chaikin, Diane Kagan, Geraldine Singer and Reenie Upchurch.

Adaptation is by Kevin Kane; Mary-Susan Gregson is stage manager; Edith Style, set designer; Deborah Rooney, costume designer; Paul Palazzo, lighting designer.

★ ★ ★

The following interview with Finnish playwright appeared in the April number of *Reaching for the Stars*, the newsletter of the Northern Lights Theatre Inc.

Arto Seppälä

1. Five Women in a Chapel was one of the most popular plays in Finland during the last decade with nearly 40 different productions since you wrote the play in 1979. Tell me, what prompted you to write about these women?

The original idea for the play was that I visualized these five women in a chapel, with their attitude toward the same man - who had committed suicide - as well as their relations to each other and, at the same time, the man's relationship to each of the women.

In my own life, I had attended several funerals as an outsider, in the role of a remote observer.

I pondered the fact that the relatives of the deceased are never what they are performing, never what they seem to be. I was attracted also by the idea of getting a look into the innermost feeling of these persons, into their hidden sentiments. The net of human relationships was what intrigued me, as well as the various conflicts and contradictions.

2. The characters - the five women - who are they? Are they based on individuals you've encountered in your own life, your own family? Or are they composite characters sketched from fantasy?

The five women and the dead man are actually products of

fantasy. Of course, each of them has some kind of real-life model, even several - including persons I have known intimately, as well as those who have been objects of my remote observation. Each character is a composite of several such models, as is always the case in my writing.

3. Is the starkness and simplicity of setting intended to draw more attention to the interior psychological monologues?

Yes, by the simplicity of the chapel setting, I try to draw attention to the psychological side. The chapel is an enclosed space. It is also a place of confession, which compels people to enter their own inner beings. Also, the home of the widow uncovers psychological levels, and, at the same time, has sociological significance.

4. Do you think these characters might be recognizable, even familiar, to American audiences of today?

I do not know American theatre audiences, but I do believe that they will also recognize themselves in the play. Isn't it so, that there are men and women like the ones described in the play all over the world? In Czechoslovakia, for example - where the culture and religion differ considerably from Scandinavia - the play was well-received by audiences, and enjoyed a run of more than four years.

5. Isn't it true that - in addition to promoting your own work in the U. S. and elsewhere - you're something of an ambassador for the Finnish theatre community as a whole?

Personally, it is of great importance for me that *Five Women* will be staged in the U. S. I am deeply grateful to those persons who have worked for the

benefit of the play. I also feel warmth and affection towards the audience. And yes, I do hope that more Finnish drama will find its way into the world. The Finnish theatre is in an interesting phase at the moment, and powerful new drama is rushing forward.

6. Finnish audiences, traditionally, have attended and supported the theatre as a truly popular entertainment - in far greater numbers, relative to the small population, than in the U. S. or most other European countries. Why has this been so? And is it likely to change now, with the increasing availability of newer, electronic entertainment media? Or is the theatre-going experience itself what matters to Finns?

The Finns are a theatre people. A nation of 5 million inhabitants annually attracts to its theatres about 2.5 million people. There are plenty of amateur theatres in Finland and nearly every Finn, at some phase in his or her life, as stood on those stages. This contributes to growing interest in the theatre.

The same goes for reading and writing. Finland is a highly literate country. Up until quite recently, and even now for the most part, going to the theatre is a happening, one that adds solemnity to everyday life. Rarely does one go to the theatre on impulse. After a performance, it is customary to ponder over its meaning at the table with good food and wine.

7. We have heard rumors that some of your fellow playwrights in Finland feel that this play should not be the first to debut in New York, because it's not representative of the style of the newer Finnish theatre.

According to a rough classification, two kinds of plays are being written at the moment in Finland: those that emphasize performance, and those that emphasize the text. Younger writers have performance in mind from the outset, and want to participate in the production process from the beginning, so they can make alterations in the text according to the wishes of the director and the dramaturge.

The older generation relies on the text, thinking of drama as literature - while the younger people are of the opposite mind. Perhaps this is one of the reasons why the newer dramas seldom survive after the initial production. What's lacking is the finishing touch that would make it interesting to more than one director as the years pass. In any event, the differences in these points of view are quite considerable, sometimes leading to conflicts.

So *Five Women* does not represent the very latest trend in Finnish theatre. My definition is that it looks like the author! My morality as an author would not enable me to write according to a prevailing trend, or the expectations and requirements of the

theatre. I identify drama as literature. I am a writing person; I write what I write, the theatre will interpret it if they find it important.

8. How has glasnost, the new "openness" in the arts in your neighboring countries, affected the Finnish theatre milieu? Are you enthusiastic, or skeptical?

There has been much discussion about the new openness, glasnost, in Eastern Europe. Through my own travels and some of my acquaintances among theatre people, I have been able to follow, to some extent, the situation in Estonia. In the beginning, the openness brought about plenty of texts which fulfilled the requirements of the openness - they were hidden works, which had been abandoned by the censorship - yet very often without further artistic ambition. The main thing was to tell the facts as they really were, when the occasion to do so emerged. There was so much that had remained untold about what really had happened - and is happening. That much is good.

Some of these plays have also been staged in Finnish theatres, but, for the theatres as such, they have been of minor importance. Still, the embarrassment brought about by the loss of socialism will not remain invisible, not even in Finland, in the theatre. When a part of the people loses their ideological ground, there is a lot that gets moved in the culture as well.

Ideological trends and humanism are struggling while the artistic requirements are increasing. With this policy a play like *Five Women* is finding its way to Estonia. The country is, however, undergoing violent changes, and no very quick improvement is within sight in the cultural world. There might be some glimmer of light, but only after the turn of the century, the year 2000. According to my Estonian acquaintances, cultural matters are being put aside for now - there are more important things to think about, and to do.

9. Any last words for your present and future American admirers?

The gallery of characters in *Five Women* is very Finnish - a drama of middle-class people. My idea is that, after all, human beings everywhere are very much alike, and this has been the case throughout the centuries. A human being loves and hates, cries and laughs, is dependent upon other people to a great extent but, at the same time, often alone and lonely. A human being believes and hopes, he has his dreams, and he can never escape the consciousness that one day he is going to die. I hope that the audience will follow the scene of the five women with open eyes and ears, with the tears of both laughter and sorrow in their eyes. I expect you to react, that you will talk to your loved ones, and perhaps also to me, about your feelings.

LAKE WORTH, FL

Kenttä Hall

The season has come to an end at Kenttä Hall. We will be open again on October 5 this fall.

The past year has been highly successful. We have gotten new members and had some wonderful programs that the Finns from abroad have put on.

Our own bunch put on a good program Sunday, May 12, for Mother's Day. The oldest member, Ingrid Mackey, was 99 and she said she wasn't old. The youngest was Janet Kivi and she said she was 39. They both got a corsage which Linnea Hoover pinned on their dress.

Alma Peltola announced the names of the mothers. She started out by asking, "Is there anyone here from 95 to a 100?" Ingrid was.

There are several people in the hall over 90 and we have given them a life-time membership and they do not have to pay to get in and they still retain their voting privilege.

The program started out with Charles Hedlund on the organ. He played "Feelings" and "Ebb Tide."

Linnea Hoover sang "Oh, How I Miss You Tonight." Veikko Jarvi and Linnea played their mouth organs and Linnea sang. It was very nice to hear the song played with the mouth organs and then hear Linnea sing and then hear the mouth organs.

Linnea also sang as a solo the song, "Pal of My Cradle Days." It was an oldie and many of us had never heard it before.

Leo Jaakkola and Pearl Jarvi sang "Silver Threads Among the Gold" as a duet. Lillian Hedlund and Leo Jaakkola played "Indian Love Call" and "Aloha Oe" with Lillian on the violin and Leo playing the viola. Leo plays the alto on his viola as the choir sings.

The choir sang "Äidin mui-tolle" and "Äidin Sydän" and "Pikku äiti."

Turn to KENTTA next page

Medal issued to honor Friberg's efforts

The following is the text of the message from Consul John O. Virtanen, president of the Finnish North American Literature Society of Eino Friberg's 90th birthday celebration at Saima Park on May 12, 1991. As Virtanen was unable to attend the celebration, the message was read by Raivaaja Publishing Company business manager Jonathan Ratila. Raivaaja is the literature society's North American agent.

After Ratila read the message, he presented Friberg with a medal designed by Nina Sailo and struck by the society to commemorate Friberg's 90th birthday.

As the president of the Finnish North American Literature Society of Turku, Finland, I have the great honor and personal privilege, in behalf of our Board of Directors, to wish you the finest 90th Happy Birthday, continued years of productive life, health and happiness. Unfortunately I am unable to deliver this message personally, but we are with you in spirit, I can assure you that.

For the benefit of the people here, please allow me to state briefly that I have known Eino Friberg for less than eight years only. But it has been a rich experience and an immense challenge right from the beginning.

It all started in August 1983 when Mr. Urpo Vento, Secretary General of the Finnish Literary Society of Helsinki (SKS) mailed me the first five cantos of Friberg's translation of the KALEVALA to me. Mr. Vento went on in explaining that SKS is unable to respond to Friberg's request to publish an American English translation of the KALEVALA in Finland since the society publishes only books written or translated into British English, which is the official policy in Finland.

Kentta

and Veikko Jarvi sang "Ma, He's making Eyes at Me" and Pearl really belted it out and Veikko acted out the part. He kissed her as she sang, "Ma, He's kissing me." Fun.

There was free coffee for everyone with a piece of cake in honor of Mother's Day. Then we all danced to Charles Hedlund's music.

Anita McDonald, a niece of Gunnar Koivisto, donated \$500.00 to the hall in Gunnar Koivisto's memory. Many thanks to her. Suomi Seura donated \$250.00 to the hall. Thanks go to them, also.

There will be a meeting on June 9 for the members. It will start at 5 and the board will meet at 4, as usual.

One of the things the board decided was that the program director has the final word on stage setting, scenery and so on. And all should follow the

However, I had never heard the name. Eino Friberg? You had lived in the East and I in the West and our paths had never before crossed. I looked up quickly the book WHO'S WHO of Finnish Extraction in America, published by Raivaaja Publishing Company in 1949. From the book's 12 condensed lines I got a glimpse of your fine scholarly background. And reading the pages of your translation I was convinced that you will be the first Finnish born American who could translate the entire epic of Finland, The KALEVALA, in verse into American English.

I had no idea that your project ment volunteering years of full time work. Looking at it today, my den at home is bulging with papers and material all relating to your project. Also I am glad to report that we have an army of other dedicated Finnish American volunteers in many states who continue to help in your project.

You should be very proud to know that we have delivered the epic to two American Presidents and a Vice President at the White House, to Senators, Congressmen, Governors, Mayors, Ambassadors, Diplomats, Educators, Literature Professors, Public Libraries, Universities, Colleges, and many important institutions. The book has been available for average readers via book stores in most states.

Beyond our wildest dreams, you would be pleased to know that we have many teachers and a number of special volunteers helping us to develop our "Read the KALEVALA Project" throughout the states' educational system.

When it became apparent that our epic is difficult to teach, one of our Regional Directors, a dedicated Finnish American and former teacher, Viola Järvenpää Brown, volunteered to write The

orders of the director. This will eliminate controversy. Some-

Then we had some fun. Pearl times we have too many boses. Directives like that should be given out every once in a while so that things go smoothly.

The book Blueberry God is for sale now at half price. The proceeds going to the hall. If you would like a copy call Reino Laine.

I have some of the Ameriikan Pöijät tapes. If you would like to buy one call me. My phone is 1-407-582-5716. Very good music on them. There is nothing more pleasurable than to be drinking a cup of coffee and listening to them play. I know. I've done it.

There won't be much news from Kentta Hall but we are having a meeting in June, so I will report on that.

Have a good summer.

Vera Marks
reporter for Kentta Hall

The obverse of the Eino Friberg 90th birthday medal designed by Nina Sailo. Above is 55 percent of actual size.

KALEVALA: A Study Guide. The guide is helping American school teachers teach the KALEVALA and students understand Finnish culture, geography and people in the classroom approaches.

We have gone far beyond North America. The University of Helsinki, while celebrating its 350th anniversary in 1990, de-

Consul John O. Virtanen

livered several hundred of your translated KALEVALA's to most important university presidents throughout the world who participated in the festivities in Helsinki. One has been sent to the Pope in the Vatican, others delivered to Princes and Princesses and to many, many important world figures.

You remember when the book was handed to President Mauno Koivisto, to the cabinet members, to members of Finnish parliament as well as to many important institutions in Finland.

A total of two editions have already been published and almost all of them distributed. The third edition will soon be needed, provided that the finances for the North American wide expanded "Read the KALEVALA Project" will materialize as hoped in the future.

Last year we made our offer to each state's school administrator and would you believe that almost 600 schools responded favorably, indicating an interest toward our epic the KALEVALA.

It would be entirely possible to place your book in the classrooms of a thousand North American schools, provided that we could find the finances for publishing and distributing the needed 25,000 books for the project.

If students in a thousand schools, studying the epic, would become interested in wanting to read more books from Finland, what a cultural revolu-

tion it would be!

Because the success of your book, I believe that it will be correct to say that you, Eino Friberg, as an individual, have achieved one of the greatest immortal cultural projects since the Finns first landed to North American Delaware 354 years ago.

Your work will be mentioned in the history pages for centuries to come. The future generations will be very proud of your productiveness and I can assure you that the book will create more interest about Finland and a better understanding between our two nations.

Let me repeat the congratulations and happy birthday from the Board of Directors of the Finnish North American Literature Society, and, personally from me and my wife, Kirsti Virtanen. God bless you with health and happiness to enjoy fruits of your enormous efforts for a long time to come.

And, in honor of your accomplishment, our society herewith wishes to present to you the "Eino Friberg 90th Birthday Medal," designed by the Finnish artist Nina Sailo.

May the medal remind all of us about your great personal efforts which the generations yet to be born should respect and appreciate. I can assure you, while we look forward to your 100th birthday party, that we will continue to make your translated KALEVALA available to as many people as possible all over North America.

Finnish American Club of Rutland

Sovittaja Park • Rutland, MA

The Finnish American Club of Rutland (F. T. S. S.) will hold a supper and meeting tomorrow, May 23, at Sovittaja Park.

The supper is at 6:30 p.m.; A-K bringing cold dishes, L-Z hot dishes.

The hostesses are Alma Letourneau, Marge Taipale, and Muriel Heiniluoma.

The club meeting is at 7:30 p.m. On the agenda are final plans for the summer schedule, insurance, Pancake Breakfast, summer Suomi Koulu BBQ, exterior painting, Fourth of July Parade, etc., etc.

Looking ahead

- The opening dance is this Saturday with Ed Hendela.

- Pancake Breakfast, Sat., June 22, 9-noon.

- Scholarship applications must be in by June 1, 1991, to Barbara Fuller or Karen Hakala, co-chairmen. Applications are available from them or at the meeting.

- Wednesday night dance classes will continue this summer if we can find an instructor. Anyone willing? Barbara has again offered to handle refreshments for the lessons.

- Saturday, June 29, we will have an added attraction. The TIKKURILA young women's gym-

nast group from Vantaa, Finland, will be performing a 45 minute program at 7:30 prior to the dance. Price for the performance and a full evening of dancing to Nils Lundin's orchestra will be a reasonable \$6.00.

- Sini Harjunmaa will be at the meeting to tell us about how successful the Suomi Koulu has been. She will also discuss a proposal for a Finnish summer school at Sovittaja Park June 24-28.

- Next meeting Thursday, June 20, 1991.

Looking back

Many thanks to Ray & Betty Kauppila for the very successful dinner dance they coordinated May 10. The room proved to be excellent for our crowd, cozy, but with plenty of room to dance and socialize. The food and music were much appreciated.

Thanks to Vi Jarvi, Donette Clifford, and Hilikka Hagman for hosting the March meeting. The food that we collected and donated to the Mustard Seed was delivered by Donette Clifford. Thanks to all who donated. The video of the Suomi Seura Summer Seminar in Fitchburg made an excellent program. People remarked how much fun the seminar participants were hav-

ing. The footage shot in Rutland was especially memorable.

Dance committees

May 25 - Ed Hendela - Chairmen Dick & Marge Stake, Bob & Norma Belden, Dave & Sue Johnson, Ingmar & Anita Gran.

June 8 - Kurt Bischoff - Chairmen Clar & Irja Paakkonen, Sulo & Irja Haynes, Ray & Betty Kauppila, Marie Kauppila, Arne & Helmi Salo.

June 15 - Bert Stromholm - chairmen Dave & Auli Lyra, Tauno & Ila Ketonen, Pat & Janice Fanning, Jason Fanning, Barbara Day, Ed Maunus.

1991 Dance schedule

May 25, Ed Hendela; June 8, Kurt Bischoff; June 15, Bert Stromholm; June 29, Nils Lundin (following Finnish gymnasts program); July 13, Bert Stromholm with Artie Carlson; July 20, Veikko Laiho (following one act comedy by Imatra Society); July 27, Elliot Lockwood.

August 10, Walter Eriksson with Nils Lundin; August 24, Nils Lundin; Sept. 14, Ed Hendela; Sept. 28, Elliot Lockwood.

Also on the club's summer schedule are the Pancake Breakfast & Sale on June 22 and the Annual Chicken Barbeque on August 18.

Barry Heiniluoma

Kalenteri

CALIFORNIA

- June 1 - Minnesota Day, 11 am-5 pm, Finnish American Home Association, 197 Verano Ave, Sonoma.
 June 2 - Brotherhood Kite-Flying Day and Family Picnic, 10 am-5 pm, Contra Loma Regional Park, near Antioch. Sponsored by United Finnish Kaleva Brothers & Sisters No. 21.
 June 6 - "Is Scandinavia at Risk from Soviet Turmoil?", a lecture by Leo Vuosalo, political science and history instructor at Vista Community College, Berkeley, 7:30 pm, Finnish American Home Association, Sonoma.

CONNECTICUT

- May 25 - Spring Dance, 8:30 pm, Aura Hall, Voluntown. Music by Dennis & Carl Anderson.
 May 26-Sept. 29 - "Contributions of Finns to American Culture," exhibit at Prudence Crandall Museum, Routes 14A & 169, Canterbury. Exhibit opens with program and coffee hour at 2 pm on May 26. Sponsored by Finnish American Heritage Society.
 June 8 - June Dance, 8:30 pm, Finnish Hall, Canterbury. Entertainment by the Weathersfield Sons of Norway Viking Chorus. Music by Bert Stromholm, soloist Aatos Autio. Refreshments.

MASSACHUSETTS

- May 23 - Reipas Athletic Club meeting, 7:00 pm, Saima Park, Scott Rd, Fitchburg. Planning Summer Festival meet.
 - Finnish American Club of Rutland meeting, 7:30 pm, Sovittaja Park, Rutland.
 May 25 - Dance, 8 pm-midnight, Saima Park, Fitchburg. Music by Hi-Lites. Sponsored by Finnish American Club of Saima.
 - Dance, 8 pm-midnight, Sovittaja Park, Rutland. Music by Ed Hendela. Sponsored by Finnish American Club of Rutland.
 May 28 - Finnish Golden Age Club meeting, 2 pm, Fellowship Hall, Elm Street Congregational Church, Fitchburg.
 June 1 - Summer season opens at Fort Pond, Littleton. Hamburgers, hot dogs and penny sale beginning at 6:30 pm. Sponsored by Maynard Knights and Ladies of Kaleva.
 - Dance, 8 pm-midnight, Saima Park, Fitchburg. Music by D. Wells Duo. Sponsored by Finnish American Club of Saima.
 June 2 - Sunday morning breakfast, 7:30-11:00 am, Fort Pond, Littleton. Sponsored by Maynard Knights and Ladies of Kaleva.
 June 4 - Finnish Golden Age Club luncheon, Elm Street Congregational Church, Fitchburg. Tickets currently on sale.
 June 8 - Dance, 8 pm-midnight, Saima Park, Fitchburg. Music by Honkala. Sponsored by Finnish American Club of Saima.
 - Dance, 8 pm-midnight, Sovittaja Park, Rutland. Music by Kurt Bischoff. Sponsored by Finnish American Club of Rutland.
 June 9 - Finnish American Club of Saima 45th anniversary celebration, 2 pm, Saima Park, Fitchburg. Banquet, "Sauna Bucket" awards, concert by October String Ensemble, "Natalia" video. Tickets available at RAIVAAJA. No tickets at the door.
 July 5-7 - 85th Finnish Summer Festival, Saima Park, Fitchburg.

MICHIGAN

- May 31 - Finnish Center Association's annual Springfest opens with a fish fry, 4:30 pm, Finnish Center, 35200 W. Eight Mile Rd, Farmington Hills.
 June 22 - Juhannus Celebration, 6-11 pm, Pomona Village Park, 3rd & Park, Fruitport. Sponsored by Finnish-American Society of West Central Michigan. For more info contact Ruth DeYoung, 669-5761.

MISSOURI

- May 10 - June 15 - Exhibit of large paintings by Antero Kare, The Leedy-Voukos Art Center, 2012 Baltimore, Kansas City. Gallery hours: Thursday, Friday & Saturday 11 am-5 pm and by appointment. Tel. 816-474-1919.

NEW JERSEY

- June 22 - Midsummer Celebration '91, County College of Morris, Randolph. Sponsored by Scandinavian American Heritage Society.

NEW YORK

- May 3-22 - Exhibit of paintings by Marjukka Kaminen, Dannenberg Gallery, 484 Broome St, New York. Gallery hours, Tues-Sat, 11 am-6 pm; Sunday, 2-6 pm.
 May 28 - U. S. premiere of Arto Seppälä's *Five Women in a Chapel*, 8 pm, Theatre at St. Peter's Church, 54th Street and Lexington Ave, New York. Reservations: 212-279-4200.

TEXAS

- May 26 - Texas Nordic Midsummers Fest, 4-10 pm, Punch Wright Park, South side of Arlington Stadium, 1601 Randol Mill Rd, Arlington. Co-sponsored by Finnish American Society of Dallas/Ft. Worth. For reservations, contact Pam Wise (495-3635) by May 17.

All programs subject to change

Finnish American Club of Saima Saima Park • Fitchburg, MA

We are 45 - come celebrate!

The Finnish American Club of Saima 45th anniversary celebration will be held on Sunday, June 9, 1991, at Saima Park.

The banquet dinner is at 2:00 p.m. Sauna Buckets (the Finnish Oscar) will be awarded. There will be a concert by the 18-member October String Ensemble.

Following a coffee break, a video, the Finnish comedy "Natalia", will be shown.

The doors will open at 1:00 for a social hour.

Tables of 10, seating for 6 or 8 reserved (all seats payable with order). All seats reservation only. No tickets at the door. Only 150 tickets to be sold.

Tickets are available from many FACS members, and from RAIVAAJA.

Walfrid Makela, 291 Marshall St, Fitchburg, has tickets. Contact him at home or at the club at Saima Park. Walfrid's telephone number is 508-342-3967.

Tickets available in Worcester from Tarmo Hannula, 12 North Ashland St., Worcester MA 01609, telephone 508-756-9614.

If ordering by mail, enclose a self-addressed stamped envelope with your check. Make check payable to FACS. Tickets by mail available from Walfrid Makela or Tarmo Hannula.

"Natalia" is a story of a cow that strays over the Russian

border into Finland. This creates a crisis as the cow has to be returned, but how? It is a great comedy. The show has had raves everywhere that it has been shown.

The October String Ensemble has appeared at one of our meetings. It is a well accomplished group. They will add much to the celebration of our anniversary.

★ ★ ★

There is an old Chinese proverb that states "He who leaves no traces has no past."

I am sure you must have thought many times how you can leave a trace that you were here, and how we can leave a trace that many Finns were here.

We have been working for many years just for that purpose of leaving a trace that FINNS WERE HERE. That is what SAIMA PARK is all about - A MEMORIAL TO THE FINNS.

You can become a part of helping to build this park into a great memorial. In helping to leave this trace for a great many Finns that passed this way, you will be leaving a trace of yourself. COME JOIN US... YOU WILL FIND THE TASK WILL GIVE YOU MUCH SELF SATISFACTION.

★ ★ ★

It would have done your heart good if you had been to the park for the celebration of VAPPU, Sunday, April 28, to see about

50 youngsters having a great time. Even the parents were enthused and want to do it again.

Thanks to the REVONTULET for putting on the affair, thanks to SUOMI KOULU and the KUUTAMOT for sharing in the affair.

Seventy members came to the annual meeting and pot luck supper. FACS is doing well. It was reported that we now have 651 members. The financial report showed that we are on solid ground.

★ ★ ★

Dances coming up at Saima Park: May 25, Hi-Lites; June 1, D. Wells Duo; June 8, Honkala; June 15, Hi-Lites; July 5, Festival KOKKO and Honkala; July 6, Festival Dance with Nils Lundin.

★ ★ ★

In memoriam: Hilda Tienhaar, Eugene Wirkkala, Martha Sulkanen.

Tarmo Hannula

Finlandia Foundation scholarships announced

The Finlandia Foundation Trust scholarship awards were made April 7, 1991, to the following people:

Danielle Renee Dick, Stockton (CA), awarded \$3,000 for the study of voice performance at Sibelius Academy, Helsinki, Finland. To be awarded by Palo Alto-Stanford Chapter-F. F. Inc.

Ursula Maria Kleinecke, Stockton (CA), awarded \$3,000 for the study of voice performance at Sibelius Academy, Helsinki. To be awarded by Palo Alto-Stanford Chapter-F. F.

Hanna Katariina de Carvalho, Fairfax (VA), awarded \$3,000 for the further study of European studies at George Mason Univ., Fairfax. To be awarded by the National Capitol Chapter, F. F. Inc.

Phillip Meredith Miller, Austin (TX), awarded \$3,000 for the study of composition at Sibelius Academy, Helsinki. To be awarded by the Houston Chapter, F. F.

Seija Anelma Floderus, Barrington (RI), awarded \$1,000 for the study of Icon Painting and Icon Tapestry at Heinävesi Valamo Monastery College, and Rhode Island School of Design. To be awarded through Finlandia Foundation-Boston Inc.

The next meeting when additional scholarships are granted will take place is November 3, 1991.

For application forms please write to Vera Smith, Secretary, Finlandia Foundation Trust, 4 Meadowcroft Road, Winchester MA 01890.

SUOMI-SEURA R.Y. FINLAND SOCIETY

Membership magazine Suomen Silta 6 times a year. Membership USD 11/year. National membership sec'y: Anja Kortmann, NJ. Membership sec'y: Eva Hirvi 4 Ridgewood Rd., Paxton, MA. Tel. (508) 791-4371

Send check to:
Finland Society
P.O. Box 338, Millington, NJ 07946

FACS caricatures to be displayed

What will Saima Park look like in the year 2075?

During the 45th anniversary celebration on June 9 the building at the Park will be decorated with caricatures of familiar faces and places at the park.

Voitto Jarvi has completed many drawings which will be shown for the first time at the 45th anniversary dinner. The drawings and copies will be for sale at the dinner.

The Finnish American Club

of Saima will celebrate the occasion with a dinner - banquet style - the awarding of Sauna Buckets to eight members for their work during the past year.

The October String Ensemble will present a concert. Following the concert the video "Natalia" will be shown.

Tickets are available from many members of FACS, at RAIVAAJA and by mail from Walfrid Makela and Tarmo Hannula.

Delicious Finnish breads & pastries

Famous for our PULLA
we ship by UPS anywhere
in USA
Call or write in your order

Finlandia Bakery Cafe
5058 SE Federal Hwy
Stuart, FL 34997
Tel. 407-283-1550

Dance

at Sovittaja Park
Demond Pond, Rutland, MA

Sat. May 25
8 - 12 pm.

Music by
Ed Hendela

Finnish American Club of Rutland
Sovittaja 1890-1991
Celebrating our 101st year

Come celebrate

Finnish American Club of Saima is 45

Banquet Dinner

Sunday, June 9 2:00 p.m.

Saima Park, Fitchburg, MA

Sauna Bucket awards and more

Concert by **The October Strings Ensemble**
with 18 members

Video show **Natalia**

Tickets from many members, at the club from Walfrid Makela, from Tarmo Hannula in Worcester and from Raivaaja. Tickets limited to 150. Donation \$10.00.

Test your Finnish

From WOMAN WRITE ABOUT WAR, Ed. Mirja Hakko, Rintamanaisten liitto (Front Line Woman's League) Kaleva Oy Oulu, 1988

Here is the Winter War version of support for the troops.

The Battle of Mäntyvaara

The Winter War had begun, the men were gone, and my home area of Kemijärvi had been evacuated. I had stayed in my husband's home at Isokylä in Kemijärvi, having taken on the task of supplying coffee to the headquarters of the Salla battalion at Mäntyvaara. At that time, the front ran through the village of Joutsijärvi, about 7 kilometers from Mäntyvaara.

I made the coffee trip twice a week and baked "nisu" on the days in between. I often carried necessary medicines to the headquarters from the drug store in Kemijärvi, so my work was a little like that of the first "lotta" that Runeberg tells about. The real "lottas" took charge of things only later in the winter.

I had a proper written permit for my task and made the trips in motor vehicles going to the front. Many of the drivers already knew me as the coffeemaker, so that the presence of a civilian woman with a "nisu" basket didn't seem all that strange. I felt like a welcome visitor close to the front.

On December 20, 1939 I was again on my way to the Mäntyvaara front with my bags and boxes in a truck that was carrying ammunition. The driver was a man I already knew, Veikko Ruokojärvi.

We arrived at Mäntyvaara right after noon. The driver had a letter for headquarters, so he

stopped there, but continued his trip at once. I was left carrying my boxes into the headquarters.

The headquarters messenger, who also manned the telephone switchboard, told me immediately that the enemy were now on the hill across the road. They had circled around from Kursu on an old post road, apparently intending to cut the supply road from Kemijärvi to Joutsijärvi.

Just then, heavy firing began. Three of us were left in the house, Lieutenant Saajo, Ensign Hyvönen, and I. As soon as the shooting started, the messenger and Lieutenants Hissa, Norvio, and Eerola jumped out of a bedroom window and ran to a machine-gun nest.

The "nisu" boxes were left on the steps, for the enemy began to fire on the headquarters building immediately. Bullets whistled through the log walls of the house. The enemy was a few hundred meters away.

Lieutenant Saajo told me to stand alongside the wall, which was the safest place. I disobeyed the order so far as take out a roast from oven in the middle of everything.

Hyvönen was lying on the floor and Saajo was following developments from the window. The shooting went on for several hours. It was already starting to get dark.

Suddenly the door opened. We were scared, but it was only the messenger, who brought news that the unit commander had fallen. Later, other men came to the headquarters to tell about the situation. During the day, our men received a replacement company as reinforcements.

A Russian lieutenant had already crossed the road at the

headquarters building when he was killed.

The battle raged fiercely until it got dark. When it finally subsided, it could be ascertained that the enemy had given up the attempt to cut our supply road. But our losses were heavy. 17 men of the Salla battalion fell in the fight. However, enemy losses were heavy too. 180 bodies of Russian soldiers are buried on the slope of the hill.

When the enemy retreated, five mortars, 17 machine guns, and a stack of other small arms were found on the hill.

The Finnish soldiers brave resistance had repulsed the attack, but the victory required many sacrifices.

A month after the Mäntyvaara battle, I gave birth to a healthy baby girl.

Vieno Päiväranta, formerly Ojala Kemijärvi

Mäntyvaaran taistelu

Talvisota oli alkanut, miehet olivat menneet ja kotiseutuni Kemijärvi oli evakuoitu. Olin jäänyt mieheni kotitaloon Kemijärven Isokylälle, sillä olin ottanut tehtäväkseni Mäntyvaarassa olevan Sallan pataljoonan esikunnan kahvittamisen. Rintamalinja kulki silloin Joutsijärven kylässä, noin 7 kilometrin päässä Mäntyvaarasta.

Kaksi kertaa viikossa tein tuon kahvinkeitämismatkan, väliä päivinä leivoin niset. Usein vein esikuntaan myös tarvittavat lääkkeet Kemijärven apteekista. Toimin siis vähän samaan tapaan kuin se ensimmäinen lotta, josta Runeberg

kertoo. Varsinaiset lotat ottivat homman hoitaakseen vasta myöhemmin talvella.

Minulla oli tehtäväni oikein kirjallinen lupa. Matkat tein rintamalle menevissä autoissa. Useimmat automiehet tunsivat jo minut kahvikokiksi, joten siviilinaisen liikkuminen nisukoreineen ei ollut kovin kaan outoa. Tunsin olevani odotettu vieras siellä rintaman tuntumassa.

Joulukuun 20 päivänä 1939 olin taas pusseineni ja laatikoineni menossa Mäntyvaaran rintamalle ammuksia vievän auton matkassa. Kuljettajakin oli entuudestaan tuttu mies, Veikko Ruokojärvi.

Perillä Mäntyvaarassa olimme heti puolen päivän jälkeen. Kuljettajalla oli kirje esikuntaan, joten hän poikkesi siellä, mutta jatkoi heti matkaansa. Minä jäin nostelemaan laatikoitani esikuntaan sisälle.

Esikunnan viestimies, joka hoiti myös puhelinkeskusta, sanoi heti, että vihollinen on nyt tuossa tien toisella puolella olevassa vaarassa. Se on kiertänyt Kursusta vanhaa postitietä myöten aikoen ilmeisesti katkaista Kemijärveltä Joutsijärvelle iohava huoltotie.

Samassa alkoi kiivas ampuminen. Meitä jäi taloon kolme henkilöä, luutnantti Saajo, vänrikki Hyvönen ja minä, sillä viestimies ja luutnantit Hissa, Norvio ja Eerola hyppäsivät heti ammunnan alkaessa kamarin ikkunasta ulos ja juoksivat konekivääripesäkkeelle.

Nisulaatikot jäivät esikunnan rappusille, sillä vihollinen alkoi heti tulittaa myös esikuntarakennusta. Luodit vain

viuhahtelivat talon hirsiseiniä läpi. Matkaa viholliseen oli muutama sata metriä.

Luutnantti Saajo käski minun seisoa muurin kupeessa, se oli turvallisempi paikka. Sen verran rikoin käskyä, että kesken kaiken otin uunista siellä kypsymässä olleen kirstityksen.

Hyvönen makasi lattialla ja Saajo seurasi ikkunan lähellä tilanteen kehittymistä. Ampuminen jatkui useita tunteja, ja ulkona alkoi jo hämärtää.

Yhtäkkiä ovi avautui, pelästyimme, mutta se olikin lähetti, joka toi tiedon ryhmänjohtajan kaatumisesta. Myöhemmin esikunnan pirtissä kävi muitakin miehiä kertomassa tilanteesta. Päivän mittaan meikäläiset saivat vahvistukseensa täydennyskomppaniin.

Eräs venäläinen luutnantti oli jo ylittänyt maantien esikunnan kohdalla kun hän sai surmansa.

Taistelu jatkui kiivaana pimeän tulon asti. Kun se vihdoinkin laantui, voitiin todeta vihollisen luopuneen yrityksestään katkaista meikäläisten huoltotie. Tappiot olivat kuitenkin suuret. Sallan pataljoonasta kaatui 17 miestä, mutta raskaat olivat vihollisenkin menetykset. Vaaran rinteeseen on haudattu 180 venäläisen sotilaan ruumiit.

Vihollisen paettua löytyi vaaralta viisi kranaatinheitintä, 17 konekivääriä ja joukko muita kásiaseita.

Suomalaisten sotilaiden urhea, mutta suuria uhrauksia vaatinut vastarinta oli tuottanut torjuntavoiton.

Kuukauden kuluttua Mäntyvaaran taistelusta synnyttiin terveen tyttölapsen.

Vieno Päiväranta, ent. Ojala Kemijärvi

Henkilötiedustelu

Suomen New Yorkissa, NY, oleva pääkonsulinvirasto, osoite: Consulate General of Finland, 380 Madison Avenue, New York, NY 10017, puh. 212-573 6007, pyytää tietoja seuraavista henkilöistä ja/tai heidän omaisistaan:

Barkey, Elsie asunut v. 1958 Chicago, Illinois ja **Zetterlund**, Beady, sisarukset.

Ceyer, Sonja synt. 31.7. 1944 asunut v. 1926 Lanham, Maryland.

Harju, Matilda, ent. Ranta/Hietaranta synt. 2.7. 1884 Parkano, kuollut 2.4. 1974 Worcester, Massachusetts.

Hietaranta, Wilhelmi synt. 22.6. 1886 Parkano, asunut Worcester, Massachusetts.

Laaksonen, Anna Sofia ent. Kasari, synt. 4.2. 1892

Laine, John Henry (Juha Henrik) synt. 6.1. 1872 Metsämaa, kuollut 27.9. 1937 Ontonagon, Michigan; lapset: Orval William, John Edwin, Bertha Matilda.

Tuominen, Aina Johanna synt. 20.2. 1886 Metsämaa,

kuollut 31.7. 1930

Lindberg, Leena Maria ent. Lehtimäki, synt. 1937 asunut Floridassa ja Kaliforniassa.

Murtosaari, Otilia Ulrika ent. Ala-Hukkala, synt. 1887, USA: han 1911, asunut Detroitissa.

Housumäki, Maria Aleksandra ent. Hunnako, synt. 1902.

Nandelstadt, Glenn Paul synt. 8.5. 1949 Montours Falls, New York, asunut viimeksi Binghamton, New York.

Niemi-Hirsch, Miriam Violet, synt. 27.10. 1925 asunut Portage, Indiana.

Nuttura, Anders Fritjof Erkinpoika synt. 1864 Isojoki, USA: han 1905.

Ojutkangas, Augusti Yrjö synt. 24.3. 1893 Lapua, kuollut 7.7. 1965.

Okkonen, Kalevi asunut Detroit, Michigan.

Paavola, Hilma Maria synt. 24.2. 1883 Pudasjärvi USA: han 1901.

Paavola, Robert synt. 29.5. 1884 USA: han 1910.

Paavola, Priita Valpuri synt. 21.9. 1887, USA: han 1907.

Pöyskö, Anna Amanda ent. Paavola synt. 11.7. 1874, puoliso Heikki Pöyskö, lapset Reeta Sofia synt. 1898 Ylikiminki ja Augusti Heikki synt. 1900 Ylikiminki, muuttaneet USA: han 1901.

Tuomisto, Lydia Hilpea ent. Rinnekangas, ent. Hakala, ent. Tuomisto synt. 12.11. 1907 Helsinki, asunut New Yorkissa.

Salovaara, Hilma Johanna ent. Erickson, synt. 1896 Kalvola.

Savela, Martin asunut v. 1981 North Lake, Illinois.

Turnqvist, Anna ent. West, ent. Hiltunen, synt. 1899 Kuusjärvi, asunut Miami, Floirda, USA: han 1917.

Vuoriniemi, Anders Herman synt. 1881 USA: han 1903.

Vuoriniemi, Vilhelm synt. 1885 USA: han 1903.

Kurvinen, Selma synt. 1894 kuollut 1958 USA: ssa 1911-1920.

Karjalainen, Reeta Maria synt. 1893, USA: han 1906.

Kurvinen, Veikko synt. 1913 USA: ssa 1911-1920.

Havel palkittiin jälleen

Tshekkoslovakian presidentti Vaclav Havel sai äskettäin saksalaisen Kaarlen-palkinnon panoksestaan Euroopan yhdistymisessä. Palkinto luovutettiin Aachenissa, minne Kaarle Suuri on haudattu.

Ranskan presidentti Francois Mitterrand sanoi juhlapuheessaan, että vuosia vankilassa mielipiteidensä vuoksi viettänyt Havel on toiminut

esimerkillisesti ihmisarvon puolesta.

Havel kehotti kiitospuheensa rikkaita eruooppalaisia maita auttamaan uusia Itä-Euroopan demokratioita. Hän tähdensi samalla, ettei uutta Eurooppaa voida luoda ilman Neuvostoliittoa. Havel jatkoi, että myös Yhdysvallat ja Kanada voivat osallistua Euroopan yhdistymiseen.

Presidentti Vaclav Havel

Tulevia tilaisuuksia

Suomalainen Kultaisen län Kerho kokoontuu tiistaisin klo 2 iltapäivällä Elm St. Lähetyskirkossa, 264 Elm St., Fitchburg. Kaikki tervetulleita!

★

Tanssit Sovittajan Puistossa Rutlandissa lauantaina, toukok. 25. p:nä klo 8-12 yöllä. Ed Hendela soittaa. Järjestäjä FACR. Kaikki tervetulleita!

Tanssit Saiman Puistossa lauantaina, toukok. 25. p:nä klo 8-12 yöllä. Hi-Lites takaa tahdin. Järjestäjä FACS. Kaikki tervetulleita!

Uutispaloja

FITCHBURG, MA - Fitchburgin Taidemuseo pitää 56. alueellisen näyttelynsä, joka pitää sisällään Massachusettsin keskiosien ja eteläisen New Hampshiren alueiden taiteilijoiden ja käsityöläisten töitä. Näyttely on avoinna kesäkuun 14. päivästä syyskuun 8. päivään.

Museojäsenille ja kutsuvieraille järjestettävä avajais-tilaisuus on sunnuntaina, kesäkuun 14. päivänä klo 1-5 iltapäivällä.

Näyttelyyn lähetettävien töiden viimeinen jättöpäivä on kesäkuun 10. päivä. Alueellisen näyttelyn pyrkimyksenä on löytää ja rohkaista alueellisia luovia kykyjä. Näyttely on avoin kaikille Fitchburgin Taidemuseon jäsenille sekä kaikille niille ihmisille, jotka asuvat tai käyvät työssä 30 mailin säteellä Fitchburgista. Museosta on saatavana täydellinen lista niistä alueista, jotka kelpuutetaan näyttelyyn.

Taiteilijoilta ja käsityöläisiltä kelpuutetaan korkeintaan kaksi työtä seuraavista kategorioista: maalaaminen, vaskepiirrokset, grafiikka, piirustus, fiber-työt, kuvanveisto, valokuvaus ja kollaasityöt. Tai vastaavasti korkeintaan neljä työtä seuraavista kategorioista: korutyöt, metallityöt, emalityöt ja keramiikka.

Näyttelyyn kelpuutetaan vain alkuperäisteokset, jotka on tehty viimeisten kahden viime vuoden aikana. Valvonnan alla tehtyjä töitä ei hyväksytä. Valvontakomitea jatkuu seuraavalla sivulla

For rent

Small, one bedroom apartment near Burbank Hospital; hot water included; no pets.
Phone 508-342-0049

Kaikenlaisia vakuutuksia... Puhutaan Suomea

NIEMI INSURANCE AGENCY, INC.

135 Main Street, P.O. Box 449
Välitetään myös kiinteistöjä

Westminster, MA
Puhelin 874-2921

Fitchburg ja ympäristö

WESTMINSTER, MA - Mira Kuokkanen (keskellä), turkulainen vaihto-oppilas, puhui äskettäin Brownie partiorytöjoukko 577:lle Suomesta. Mira saapui Westminsteriin viime vuoden elokuussa ja on Oakmont Regional High Schoolin 11. luokalla. Hän asuu westminsteriläisten Lisa ja Donald Wuotin luona. Mira on ensimmäistä kertaa Yhdysvalloissa ja kertoi nauttivansa täällä olosta. Haluaa tulla takaisin. Kesäkuun lopulla hän palaa Suomeen, missä vanhempansa Sisko ja Kalevi Kuokkanen jo odottavat innokkaina.

Kultaisen län Kerho

Suomalainen Kultaisen län Kerho kokoontui tiistaina, toukok. 14. p:nä Elm St. Lähetyskirkon seurakuntasalissa, 264 Elm St., Fitchburg.

Presidentti Anton Nopasen tervetuliaistoivotusten jälkeen laulettiin "America" ja "Maamme laulu" Neima Johnsonin pianosäestyksen tahdissa. Kerholaiset ovat todella kiitollisia siitä, että hän uskollisesti toimii säestäjänä kokouksessa kuin kokouksessa.

Hetken hiljaisuudella huomioitiin toukok. 10. päivänä kuollutta Martha Sulkasta.

Sihteeri Irene Vilakari luki edellisen kokouksen pöytäkirjan, mikä hyväksyttiin yksimielisesti.

Mildred Heino kertoi Vieno Legerin voineen huonosti. Mamie Lauricella puolestaan raportoi vaihtaneensa kuulumisia kotonaan toipilaina olevien Mr. ja Mrs. Lauri Kivimäen kanssa.

Henni Lappalainen kertoi Fanny Törnroosin olevan edelleen potilaana Henry Heywood

sairaalassa Gardnerissa. Hän toi myös terveisiä Hilma Lepäselältä.

Monet kiitokset seuraaville henkilöille heidän kerholle antamistaan lahjoista: \$300.00 nimettömältä ystävältä; Einar Heino - \$10.00 syntymäpäivänsä kunniaksi; Naomi Lohberger - \$10.00 ja Toivo Savela - \$5.00.

Kiitokset myös kahvipöytään herkkuihin: Ethel Anttonen, Lempi Tiilikkala, Elsie Warren, Henni Lappalainen, Anna Niemi. Lisäksi oli tarjolla Mrs. Sulkasen muistotilaisuuden virvokkeita.

"Happy Birthday" laulettiin viikon syntymäpäivänsä kareille: Martha Carlson ja Saimi Passoja (kumpikin toukok. 17) ja Einar Heino ja Elsie DesJardins (kumpikin toukok. 18).

JOYCE I. HANNULA CFP

Personal Financial Planner

79 East Rd. P.O. Box 500
Westminster, MA 01473

874-0629 or 832-6368

IDS INTERNATIONAL DEVELOPMENT SERVICES

Henry J. LeBlanc Insurance Agency, Inc.

Täydellinen vakuutuspalvelu
**KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO
KODINOMISTAJIEN
AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUKSIA**

376 Summer St.
Fitchburg, MA
Puh. 343-4853
Eino E. Niinimäki

71 Main St.
Westminster, MA
Puh. 874-5323
Glenn E. Niinimäki
Kevin D. Nivala

SUOMEA PUHUVIA VIRKAILIJOITA

Kirkollisia

Bethel - seurakunta

Suomenkielinen radiohartaustaus *Hyvät Uutiset* lähetetään joka sunnuntaiaamu asemalta WEIM 1280 Fitchburg, klo 8:45 aam.

Yleinen (suomenkielinen) jumalanpalvelus pidetään sunnuntaina klo 2 ip., Elm Street Lähetyskirkossa, 264 Elm St., Fitchburg.

Seurakunnan väliaikaisena työntekijänä toimii Erkki Kivi vaimonsa Saara-Liisan kanssa, puh. 345-4264. Kotiosoitte: 313 Elm St., 3. kerros, Fitchburg.

Erikoistilaisuuksista ilmoitetaan tarvittaessa.

Elm St. Lähetysseurakunta

Sunnuntaina, klo 8:30 aam. radiohartaustaus *New Life* asemalta 1280 Fitchburg. Jumalanpalvelus klo 9:30 aam. Pastori George L. Cory saarnaa. Klo 10:30 kahvi- ja mehutarjoilu. Klo 10:45 aam. pyhäkoulu kaikenikäisille.

Tiistaina klo 7:00 ill. aikuisten kuoroharjoitus ja viikkoilän hartaustilaisuus.

Messiah Luterilainen seurakunta

Sunnuntaina, toukok. 26. klo 9:15 aam. sunnuntaikoulu. Klo 9:15 aikuisten raamattu tunti. Klo 9:30 korkeakoulu-isten raamattu tunti. Klo 10:00 'Elders' rukous. Klo 10:30 englanninkielinen ehtoollis-jumalanpalvelus.

Huom! Sunnuntaina, kesäk. 2. "Workshop" klo 2 ip. - klo 8:30 ill. Mt. Calvary kirkolla Acton, MA. Tietoja saa Gary Tollefsonilta.

Oletko muistanut uusia tilauksesi?

ALICE & EUGENE HEIKKILÄ

TERVETULOAA YSTÄVÄT

LUNENBURG
FORD • ISUZU

Rte. 2A, Lunenburg • 345-1011

NORTH END SUBARU • MAZDA

Rte. 2A, Lunenburg • 582-4911

HEIKKILÄ COUNTRY DEALERSHIPS

FRIBERGILLE . . .

jatkoa etusivulta

si esitettiin vuoden 1939 maailmannäyttelyssä.

Miriam Lehto lausui kolme Fribergin kirjoittamaa runoa, "Sickled Grain", "Heritage" ja yksi sonetti.

Diane Tammi Cushing lauloi "My Love" Fribergin kirjoittama rakkausruno, johon Kaarela oli säveltänyt musiikin. Sää-

estäjänä toimi Theodore Cushing, Tammi Cushingin aviomies.

Nancy Jakobowicz, North Middlesex Regional High Schoolin englanninkielensisäestön pääopettaja, kertoi miten hän on käyttänyt Fribergin Kalevala-käännöstä kirjallisuustunneillaan.

Päivänsankari sai tervehdyksiä presidentti George Bushilta, presidentti Mauno Koivistolta, kongressin jäsen Richard E. Neallilta, Finnish American Translators Associationin presidentti Richard Impolalta, Säveljälältä, Fitchburgin Knights and Ladies of Kaleva järjestöltä sekä Revontulilta.

Miriam Lehto esitti Finnish American Club of Saiman tervehdyksen. Finnish Cultural Centerin tervehdyksen toi Toini Laakso ja Suomalaista Kultaisen län Kerhoa edusti Mildred Heino.

Juontajana toiminut Raivaajan päätoimittaja Marita Cauten esitteli Fribergin veljen Frank B., Fribergin, siskon Edith F. Rudziakin ja tämän tyttären Christine K. Rudziakin, kaikki westminsteriläisiä.

Suomessa, Merikarvialla toukokuun 10, 1901 syntynyt Friberg menetti näkönsä 7-vuotiaana. Kaksitoistavuotiaana hän aloitti opintonsa näkövammaisten Perkins Instituutiossa Watertownissa. Hän oli koulun ensimmäinen

oppilas, joka jatkoi tavallisen High Schoolissa, ja jopa niin menestyksellisesti, että suoritti nelivuotisen oppijakson kahdessa.

Friberg suoritti B.A. oppiarvon Bostonin yliopistossa ja

M.A. oppiarvon sekä Harvardin yliopistossa että New Church Theological koulussa. Hän aloitti myös tohtorin arvoon johtavat opinnot Harvardissa, mutta opinnot jäivät kesken.

Nancy (Sivula) Jakobowicz ojentamassa Fribergille oppilaittensa Kalevalaa käsittelevät esseeet.

Päivän kunniavieras Eino Friberg (edessä kesk.) veljensä Frank Fribergin (oik.), siskonsa Edith Rudziakin (takana kesk.) ja siskonsa tyttären Christine Rudziakin (vas.) ympäröimänä.

UUTISPALOJA . . .

jatkoa edellis sivulta

päättää hyväksyttävistä töistä.

Näyttelyssä jaetaan myös eri palkintoja. Ensimmäinen palkinto on Saara Parkerin maalauspalkinto. Lisäksi Fitchburgin Taidemuseon jäsenneuvosto jakaa palkintojaan, joiden arvot ovat 200 dollarista 75 dollariin. Näyttelyn jälkeen palkitaan myös teos, joka on kerännyt eniten pisteitä vierailijoille järjestettävässä lippuäänestyksessä. Palkinto on 100 dollarin arvoinen ja sen myöntää Debonis ja Davin Florists. Näyttelyn tuomaristolla on oikeus myös kunniamainintoihin.

Osallistumismaksu on 15 dollaria museon jäsenille ja 20 dollaria ei-jäsenille. Maksu oikeuttaa osallistumaan näyttelyyn yhdellä tai useammalla työllä. Osallistumismaksu palautetaan, ellei osallistujan yhtään työtä kelpuuteta näyttelyyn mukaan. Lisätietoja osallistumisääädöksistä saa museon puhelinnumerosta (508) 345-4207.

Tämänvuotisen 56. alueen näyttelyn sponsoreita ovat Fitchburg Art Museum Members Council, Fitchburg Mutual Fire Insurance Company ja Massachusetts Cultural Council.

EXPERIENCE THE DIFFERENCE

HUHTALA OIL CO.

MAIN STREET, EAST TEMPLETON

- LOCALLY OWNED
- OUR THIRD GENERATION
- 7 OIL DELIVERY TRUCKS
- 13 LICENSED TECHNICIANS
- 24 HOUR BURNER SERVICE
- 44 YEARS OF DEPENDABILITY
- AUTOMATIC OR CALL IN SERVICE
- NEW CUSTOMERS ALWAYS WELCOME

LOW COMPETITIVE PRICES
VOLUME DISCOUNTS

FUEL OIL
CASH ON DELIVERY
or within 10 Days
with established credit
MINIMUM 150 GALLONS

CALL 632-1221

Our service area is from North Rutland to Orange

LYDON & HAASE CO.

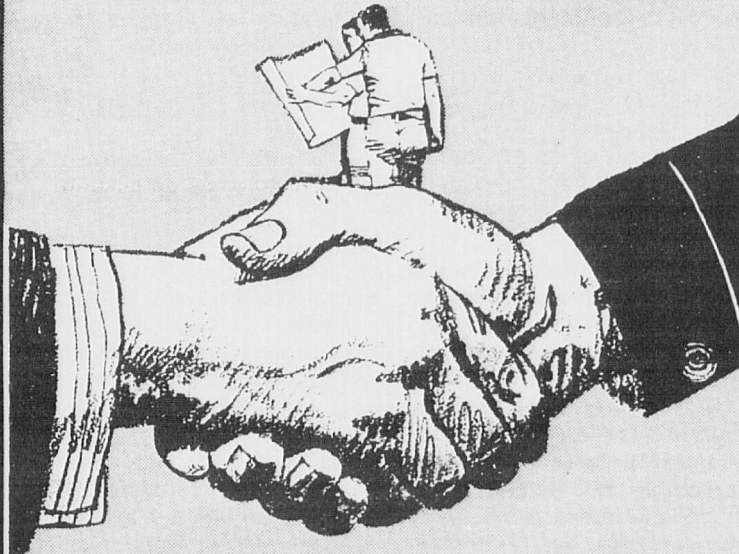
209 Fulton St., Norwood, Mass. 02062 Ph. 769-0719

KAIKENLAISIA PUTKITOITA ja LÄMMITYSLAITTEITA

Kylpyhuoneita ja keittiöitä uudistetaan - Talouskoneita, Amana jääkaappeja ja pakastimia, Kitchenaid astianpesukoneita

In Touch with You

and sensitive to your financial needs.

Put A Good Tradesman To Work!

Our community is very fortunate to have hundreds of individuals with talent and knowledge in the trades. Many are fellow credit union members. Carpenters, plumbers, electricians and other specialists who are willing and able to perform quality work at reasonable prices.

If you are planning a home improvement project, we invite you to speak with one of our loan officers for financial assistance.

Our Home Improvement Loan and Equity Line of Credit rates are very competitive.

We also encourage you to consider putting a good local tradesman to work. It's good business.

call

345-1021/343-5810

or visit one of our four convenient locations.

WCU IS AN EQUAL OPPORTUNITY LENDER.

WCU
WORKERS' CREDIT UNION

• 815 Main Street,
Fitchburg 345-1021

• 40 Fairmount Street,
Fitchburg 343-5810

• 313 Pleasant Street,
Gardner 632-9200

• 12 N. Main Street,
Orange 544-2188

Your savings already loaned to \$100,000
NCUA
National Credit Union Administration
a U.S. Government Agency

MEMBER
MASSACHUSETTS CREDIT UNION
MSIC
MASSACHUSETTS SAVING INVESTMENT CORPORATION

Suomen uutisia

Varhaiseläkkeiden ehdot kireämmiksi Komitea nostaisi eläkeiän 67 vuoteen

Eläkekomitea 1990 kaa-
vailee yleisen vanhuuselä-
keiän korottamista 67 vuo-
teen, jos muut keinot es-
tää pakoa työelämästä e-
läkkeelle osoittautuvat te-
hottomiksi. Komitea 1990
astettiin mm. etsimään
mahdollisuuksia nostaa
keskimääräistä eläkkeel-
lesiirtymisikää, joka nyt on
58 vuotta.

Komiteassa harkitaan yhtei-
nä mahdollisuutena julkisen
sektorin vanhuuseläkeiän yhti-
näistämistä muiden eläke-
järjestelmien kanssa. Se nos-
taisi eläkeiän 60 ikävuodesta
65 vuoteen valtion ja kunnan
palveluksessa oleville.

Ehdotukset komiteamietin-
nön muodossa tulisi saada
valmiiksi kuluvan vuoden lo-
kakuussa. Pääministeri Esko
Aho (kesk) porvarillinen hal-

litus on jo käväissyt hakemas-
sa ideoita komitealta säästö-
ohjelmaansa varten. Hallitus
on esittänyt mm. työttömyys-
eläkejärjestelmän romutta-
mista sekä varhaiseläkerajan
asteittaista korottamista 55
vuodesta 60 vuoteen.

Varhaiseläkkeen ehtoja ko-
mitea haluaisi kiristää samalla
kun osa-aikaeläkkeen suosi-
ota pyritään nostamaan yhti-
näistämällä sen määrä 50
prosentiksi vakiintuneen an-
siotulon erotuksesta.

Eläketaso nousisi 67.5 prosenttiin

Vanhuuseläkkeelle siirtynei-
den ansiotulomahdollisuuksia
komitea parantaisi mm.
keventämällä ansioiden vero-
tusta siten, että ansiotulosta
perittäisiin lähdevero kuten
nyt tehdään verollisille korko-

tuloille. Lisäksi ehdotetaan,
että työ- tai virkasuhteesta ei
välttämättä tarvitsisi erota,
vaikka vanhuuseläkeikä on
tullut täyteen.

Työntekoon houkutellaan
myös ehdottamalla korotusta
yksityisen sektorin työeläke-
keen karttumisnopeuteen. Se
voisi tuoda eläketason, joka
korkeimmillaan olisi 67.5 pro-
senttia korkeimmasta eläke-
keen perustana olevasta pal-
kasta.

Komitean ehdotuksille ei
voi ennustaa helppoa tulevai-
suutta. Monet pitävät sen kes-
keisiä ajatuksia yrityksenä ro-
muttaa nykyinen eläkejärjes-
telmä. Julkisella sektorilla
vastarinta on varmasti anka-
raa, koska ehdotukset eläke-
järjestelmien yhtenäistämi-
sestä muuttavat perusteelli-
sesti nykyisiä asetelmia ja
palkansaajien kannalta hei-
kompaan suuntaan.

Suomen uutisia

Ateneum valmis avautumaan taiteen ystävälle

Helsingin rautatien torin varrella sijaitseva
Ateneum alkaa pitkän saneerauksensa jälkeen
olla valmis avaamaan ovensa yleisölle.

Uutta likaantumista Valtion taidemuseon
julkisivussa koetetaan välttää uudella värisä-
vyllä.

Se on nyt beigen ja terrakottan sekoitus.
Kestääkö se aikaa?

Uusi Ateneum avautuu ylei-
sölle tämän kuun 25. päivä,
jolloin ovet pidetään avoinna.
Siitä eteenpäin taidemuseon
aarteisiin saa tutustua mak-
sullisesti.

Tiloissa toimii jatkossa kol-
me eri yksikköä: Suomen tai-
teen museo Ateneum, Nyky-
taiteen museo sekä kuvatai-
teen keskusarkisto, jossa akti-
ivista yleisöä palveillaan dia-
lainaamon, kuva- ja leikearkis-
ton ja kirjaston avulla.

Aivan uusia toimintamuoto-
ja Ateneum-rakennuksessa
ovat 161-paikkainen audioto-
rio, jossa on mahdollisuus e-
sittää elokuvia, performans-
seja ja teatteriproduktioita.

- Luovuimme tämän tilan
suunnittelussa topatuista tuo-
leista ja parkettilattioista. Se
on sikäli edullista, että tila
kestää rajummankin käsitte-
lyn, kertovat tilan suunnittelij-
at.

Eli sinne vaan jumalan teat-
terit ja päiväkodit.

Uutta ja myös Cafe Atene-
um, josta löytyy kahvila ja lou-
naspaikka museovieraille. Ra-
kennuksesta löytyy kirjakaup-
pakin, josta löytyy taidekirjo-

jen lisäksi ajankohtaisia näyt-
telyluetteloita sekä taideleh-
tiä.

Arvokas kirja

Ateneumin historiaan liittyy
niin paljon myös koko Suo-
men kulttuurihistoriaa, että se
on tietty myös kokonaisen
kirjan väärti. Ja kun suoma-
laisen kuvataiteen esille pa-
nemisen ja kouluttamisen his-
toriasta on kyse, kirja ei ole
mikä tahansa lehtinen, vaan
3-osainen juhla-kirja. Se luo
katsauksen taiteen ja taide-
teollisen koulutuksen moni-
naisuuteen kunnianarvoisan
rakennuksen katon alla (kat-
tojen, sillä taloa on toki laa-
jennettu vuosien saatossa).
Kirjan kakkososa on englan-
ninkielinen käänös Ateneu-
min historiasta ja kolmannes-
sa osassa esitellään mittava
peruskorjaus- ja laajennustyö.

Ateneumi-kirjan kirjoittaja-
kunta koostuu monen eri alan
asiantuntijoista ja se on use-
amman vuoden suunnittelu-
ja kirjoitustyön tulos.

Rolf Bamberg
(Demari)

Neste pohjustaa lähtöä Lontoon pörssiin

Neste valmistuu kaikessa
hiljaisuudessa listautumaan
eurooppalaisiin pörssiin.
Ensisijalla on Lontoo, maail-
man öljykaupan keskus.

Muodollinen este Nesteen
listautumiselle poistuu kesäl-
lä, kun Nesteen tuontisuoja
loppuu ja yhtiö menettää mo-
nopoliasemansa. Aikaisem-
min Neste suunnitteli konser-
nin pilkkomista osiin, jotka o-
lisi erillisinä voinut viedä pör-
ssiin.

Esimerkiksi Neste Che-
micals toimii alalla, jolla on
kilpailua.

Kauppa- ja teollisuusminis-
teri Kauko Juhantalon (kesk)
mukaan hallitus ei ole tehnyt
päättöksiä valtionyhtiöiden
pörssiin menosta, kukin yhtiö
käydään läpi yksitellen. Mi-
tään estettä ulkomaille listau-
miseen ei Juhantalon mu-
kaan ole.

Valtionyhtiöt mielivät pör-
ssiin hankkimaan omaa pää-
omaa, jota valtio pystyy an-
tamaan niille vain niukasti.

Nesteen viime vuoden tulos
oli hyvä. Yhtiö tuotti puhdasta
voittoa 2.5 miljardia markkaa.
Siitä viidenneksen, 500 mil-
joonaa markkaa puhdasta, te-
ki Eija Malmivirran johtama
öljyä välittävä liiketoimintaryh-
mä. Malmivirran yksikkö os-
taa ja myy öljyä.

Nesteen viime vuoden tulos
oli hyvä. Yhtiö tuotti puhdasta
voittoa 2.5 miljardia markkaa.
Siitä viidenneksen, 500 mil-
joonaa markkaa puhdasta, te-
ki Eija Malmivirran johtama
öljyä välittävä liiketoimintaryh-
mä. Malmivirran yksikkö os-
taa ja myy öljyä.

Tilaus ja osoitteenmuutos

Osoitteen muuttuessa
liittää vanha osoite mukaan

Nimi _____

Osoite _____

Postinumero _____

UUSI TILAUS _____ UUDISTUS _____

MAKSU \$ _____

USA: 12kk \$23.00, 6kk \$15.00, 3kk \$11.00
Ulkomaille: 12kk \$28.00, 6kk \$20.00

Raivaaja

P.O. Box 600
Fitchburg, MA 01420-0600
Puh. (508) 343-3822

Ateneumin saneeraus alkaa olla viimeistä piirtoa myöten valmis.

Suomen uutisia

Suomen uutisia

Sosiaali- ja terveysministeriön sekä Väestöliiton Helsingissä järjestämässä valtakunnallisessa äitienpäiväjuhlassa palkittiin kaikkiaan 42 äitiä Suomen Valkoisen Ruusun ritarikunnan I luokan mitailla.

Yhä useampi palkituista on ulottanut kasvatustyön kodin ulkopuolelle ja osallistunut nuorten harrastusten tukemiseen tai toiminut perhepäivähoitajana tai sijaisvanhempana.

Juhlissa puhunut sosiaali- ja terveysministeri **Eeva Kuuskoski** muistutti kuulijoitaan, että yhteiskunta ei ole vielä tehnyt kaikkea vanhempien hyväksi.

- Lamasta huolimatta tarvitaan pikaisia ja tuntuja toimia nuorten perheiden toimeentulohuolien ja asumisongelmien ratkaisemiseksi.

- Kotona lasta hoitavan sosiaaliturvassa on edelleen puutteita. Lieneekö syynä se, että äidit eivät ole mukana työmarkkinaneuvotteluissa.

Kuuskoski aprikoi, pitäisikö lasta kotona hoitavilla olla oma tupo-ratkaisu, jota ei voisi yksipuolisesti muuttaa.

Kuuskoski nosti palkittujen äitien elämäntyön ymmärryksen, äidinrakkauden ja lähimmäisenrakkauden esimerkiksi: - Te olette omassa elämässänne toteuttaneet niitä arvoja, joita meidän kaikkien olisi opittava noudattamaan.

Presidentti **Mauno Koivisto** ja **Tellervo Koivisto** osallistuivat äitienpäiväjuhlaan myös tänä vuonna.

Kaikkiaan 42 äitiä palkittiin

Kasvatustyö esillä äitienpäivänä

Kaikkiaan 42 äitiä palkittiin äitienpäivänä Helsingissä. Juhlaa kunniotti läsnäolollaan myös presidenttipari. Kuvassa presidentti Mauno Koivisto keskustelemaan Vuolijolta kotoisin olevan rouva Elmi Karjalaisen kanssa. Taustalla on rouva Helmi Koponen Suomussalmelta.

Tekstiilitaiteilija Lea Eskola sai tunnustusta

Tekstiilitaiteilija **Lea Eskola** on nimetty Vuoden tekstiilitaiteilijaksi. Hän saa tunnustuksen korkeasta ammatillisesta ja taiteellisesta tasostaan. Vuoden tekstiilitaiteilijan valitsee tekstiilitaiteilijain yhdistys Texo.

Texo korostaa valinnassaan Lea Eskolan uusiutumiskykyä. Hänen omaleimaisissa, hienostuneissa taide- ja käyttötekstiileissään on vahva esteettinen ote ja herkkä värien

käyttö. Eskolalle on ominaista yllättävien materiaalien käyttö; hänen teoksissaan valo on yksi teoksen osa.

Eskolan töitä on laajalti ollut esillä koti- ja ulkomaisissa näyttelyissä aina vuoden 1957 Milanon triennalesta.

Taideteollisessa korkeakoulussa Eskola opetti vuosina 1971-1985. Nykyään hän työskentelee vapaana tekstiilitaiteilijana.

Suomalainen asianajotoimisto Leningradiin

Suomalainen asianajotoimisto **Harry Hedman** avaa ensimmäisen länsieurooppalaisen asianajotoimiston kesäkuun alussa Leningradissa.

Leningradin toimiston tarkeisuus on lähinnä auttaa suomalaista teollisuutta yritys- ja sijoitustoiminnassa itänaapurissa. Tarvittaessa toimisto antaa apuaan myös muille länsimaisille yrityksille. Paikallista asiantuntemusta lakiasioissa antavat neuvostoliittolaiset juristit.

Hedmanin rajantakainen toimialue kattaa Leningradin ja Viipurin lisäksi Karjalaa aina Murmanskiin asti. Varatuomari **Harry Hedman** arvioi, että alkuvaiheessa toimiston asiakaskunta on Leningradin alueella toimivaa ja sinne hakeutuvaa suomalaista ja ruotsalaista teollisuutta.

Tampere ei saa pilvenpiirtäjiä

Arkkitehdit **Keijo Heiskanen** ja **Erkki Helamaa** voittivat ensimmäisen palkinnon Tampereen keskustassa sijaitsevan Tampellan alueen suunnittelukilpailussa. Aiemmissa kaavailuissa esillä olleita pilvenpiirtäjiä ehdotukseen ei sisälly.

Kilpailun järjestivät Tampereen kaupunki ja Tampella. Järjestäjät edellyttivät, että 26,1 hehtaarin laajuiselle keskusta-alueelle sijoitetaan kerrosalaa noin 434,000 kerrosneliötä. Voittajatyössä kerrosala on saatu sopimaan alueelle sijoittamalla täyttömaalle Näsijärven rantaan rivi kerrostaloja.

Ensimmäiselle sijalle tullessa työssä hahmotellaan Näsijärven rantaan uusi kaupunginosa, jonka mittasuhteet noudattelevat nykyistä Tampereen keskustaa. Suurin osa rakennuksista on uudisrakennuksia. Arvokkaimmat vanhat rakennukset säilytetään.

Finnair supistaa henkilöstöään

Rajusti alentuneiden matkustajamäärien takia Finnair karsii lentokone-laivastoaan, kaukoliikennettään ja henkilöstöään. Konsernin henkilökunnasta aiotaan supistaa noin tuhat ihmistä vuoden 1993 loppuun mennessä. Väli- ja loma-ajatuksia ja irtisanomisia yhtiö ei kuitenkaan suunnittele.

Persianlahden sodan päätyttyäkin Finnairin liikennemäärät ovat pysyneet aiempiin vuosiin verrattuna alhaisina. Tämän vuoden huhti-toukokuun matkustajamäärät ovat viimevuotisia pienemmät.

Kannattavuutensa kohentamiseksi Finnair aikoo myydä kaukoreitti- ja tilauslentoliikenteessä käytössä olevat DC-10 -koneet sekä Airbus 300 -koneet. DC-10 -koneita yhtiöllä on viisi ja Airbus -koneita kaksi.

Finnairin hallintoneuvosto päätti kokouksessaan laivaston ohella myös henkilöstön supistamisesta. Konsernin henkilöstömäärä aiotaan palauttaa kahdessa ja puolessa vuodessa vuoden 1988 tasolle eli nykyisestä noin 10,000:stä 9,000:ään.

Marmorisia ja graniittisia hautakiviä

BOLSTER Monumental Works
JOHN A. PRATT, omistaja

Route 26, Oxford, Maine
Puh. Norway 743-2673

NIPPA SAUNAKIUKAITA

Laatuvalmistetta sitten 1930 Nippa Supreme huoneenlämmittäjiä, Nippa Energy-Maid keskustalämmityslaitteita, Nippa Wild-fire Campstones, saunakiukaita ja saunan tarpeita. Nopea toimitus
Bruce Mfg. Inc. P.O. Box 213
Bruce Crossing, MI 49912
(906) 827-3906
Jälleenmyyjiä halutaan

Keskustan ehdokasvalintaa siirretään

Suuri enemmistö Keskustan puoluehallituksen jäsenistä kannattaa presidenttiehdokkaan valinnan siirtämistä ylimääräiseen puoluekokoukseen vuoteen 1993. Asia tuli julki oululaisen sanomalehti Liiton tekemässä tiedustelussa.

Liiton äskettäin julkaiseman kyselyn mukaan puoluehallituksen 30 jäsenestä 22 kannattaa ylimääräistä puoluekokousta. Heidän joukossaan on puolueen koko johto puheenjohtaja **Esko Aho**, puoluesihteerit **Erja Tikka** ja varapuheenjohtajat **Martti Pura**, **Hannele Pokka** ja **Olli Rehn**.

Koivistosta kauppakorkean kunniatohtori

Helsingin kauppakorkeakoulun promootio ja seppelienlasku Kaatuneitten muistopäivänä Helsingin Hietaniemessä kuului presidentti **Mauno Koiviston** viime viikon ohjelmaan.

Äitienpäivänä presidentti **Koivisto** ja rouva **Tellervo Koivisto** olivat läsnä valtakunnallisessa äitienpäiväjuhlassa.

Presidentti **Koivisto** vihittiin Helsingin kauppakorkeakoulun kunniatohtoriksi viime perjantaina. Promootion jälkeen presidentti ja rouva **Koivisto** osallistuivat juhla- ja palvelukseen Tempelaukion kirkossa sekä illalla promootiopäiväillalle Kalastajatorpalla.

FINNEXPRESS

★ EARLY BIRDS SAVE MONEY ★

BUY YOUR SUMMER FLIGHTS
BEFORE MAY 31ST AND SAVE

\$100

ON YOUR AIRFARE TO FINLAND

- SCANDINAVIAN BONUSPASS -
INCLUDED FREE WITH TICKETS

* ALL YOUR TRAVEL ANYWHERE IN THE WORLD *

FOR INFORMATION AND RESERVATION CONTACT:

TRAVEL

SERVICE

425 Madison Avenue, New York, N.Y. 10017
Telephones:
212-832-8989 or 800-677-6454

Maailman tapahtumia

Nainen Ranskan pääministeriksi

Ranska sai ensimmäisen naispääministerinsä, entisen Euroopan-asioiden ministerin **Edith Cressonin**. 57-vuotias Cresson astui kolme vuotta pääministerinä hallinneen **Michel Rocardin** tilalle Ranskan sosialistisen vähemmistöhallituksen johtoon.

Edith Cresson

Pääministerivaihdoksesta oli huhuiltu jo jonkin aikaa, sillä presidentti **Francois Mitterrand** haluaa uudistaa hallituksen kasvot ennen ensi kevään kunnallisvaaleja ja vuo-

den 1993 kansalliskokousvaaleja.

Edith Cresson erosi Rocardin hallituksen Euroopan-asiain ministerin tehtävistä viime

syksynä arvosteltuaan hallitusta. Cresson on sen jälkeen työskennellyt yksityisen liiketoiminnan palveluksessa.

Koulutukseltaan uusi pääministeri on sekä insinööri että väestötieteen tohtori. Sosialistipuolueessa hän on johtanut Mitterrandin hengenheimoisten ryhmää, ja aikanaan hän tuki Mitterrandia tämän kahinoissa ja kilpailussa puolueen presidenttiehdokkuudesta Rocardia vastaan.

Cresson on ollut puolueaktiivisti jo parikymmentä vuotta.

Hänellä on myös pitkä ministerikokemus. Mitterrandin 10 valtavuoden aikana Cresson on toiminut myös maatalousministerinä ja ulkomaankauppaministerinä.

Gorbatshov pelkää uutta kylmää sotaa

Maailma saattaa joutua uudelleen kokemaan Neuvostoliiton ja Yhdysvaltojen välisen kylmän sodan, mikäli suurvaltojen suhteita laiminlyödään, arvioi Neuvostoliiton presidentti Mihail Gorbatshov englantilaisessa sanomalehdessä äskettäin julkaistussa haastattelussa.

- Jos annamme Yhdysvaltojen ja Neuvostoliiton suhteiden rappeutua, on edessä uusi kylmä sota tai ainakin sateinen sää, Gorbatshov ennusti Sunday Times -lehden haastattelussa.

Hän lisäsi, että tilanne Neu-

vostoliitossa on kaaoksen partaalla ja varoitti, että lännen ei ole viisasta pyrkiä käyttämään tilaisuutta hyväkseen.

- Yhdysvaltojen ei pidä lastella sameassa vedessä. On vaarallista käyttää tilannetta hyväkseen, sillä kaaos on helppo saada aikaan, Gorbatshov sanoi.

Gorbatshovin mukaan maan tilanne johtuu talousjärjestelmän muutoksesta, joka ei vielä ole täysin toteutunut. Mikäli nyt käynnissä oleva muutos pysäytetään on edessä palaminen vanhaan järjestelmään, presidentti arvioi.

Nepalissa äänestettiin

Nepalilaiset osallistuivat äskettäin ensimmäisiin monipuoluevaaleihin 32 vuoteen. Himalajalla sijaitsevan kuningaskunnan viranomaiset saivat äänestysviikkauksen olleen korkean ainakin pääkaupungissa Katmandussa.

Edustajahuoneenvaaleja varjostivat tiukat turvallisuustoimenpiteet. Armeijan joukot ja mellakkapoliisi valvoivat tilannetta pääkaupungin äänestyspaikoilla ja armeijan helikopterit tarkkailivat tilannetta muualla maassa.

Nepalin viranomaisten mukaan kuusi ihmistä on saanut surmansa vaalikampanjan aikana. Ulkomaiset diplomaatit sen sijaan arvioivat ainakin viidentoista ihmisen kuolleen vaalien alla sattuneissa leikkauksissa.

Nepalin kongressipuolue, maan marxilais-leniniläinen kommunistipuolue ja kaksi keskenään kilpailevaa monarkistipuoluetta olivat suurimmat vaaleihin osallistuvat puolueet.

Landsbergis syyttää länttä viivytelystä

Liettuan presidentti Vytautas Landsbergis syyttää länttä viivytelystä Liettuan itsenäisyyskysymyksessä. Landsbergis sanoi äskettäin Los Angelesissa olevansa pettynyt presidentti George Bushin tapamiseen. Landsbergis tapasi Bushin kaksi viikkoa sitten Valkoisessa talossa yhdessä Viron ja Latvian pääministerien kanssa.

"Kaikki Yhdysvaltojen antamat vastaukset alkavat voimakkaalla lausumalla, jonka mukaan Yhdysvallat ei ole koskaan tunnustanut Liettuan liittämistä Neuvostoliittoon. Sitten voima alkaa hiipua", Landsbergis sanoi.

Landsbergisin mielestä niiden maiden, jotka eivät ole tunnustaneet Liettuan liittämistä Neuvostoliittoon, olisi nyt tunnustettava sen itsenäisyys. Meille todistellaan aina lännestä, että Gorbatshov ei pitäisi tästä ja että se voisi aiheuttaa hänelle hankaluuksia kotimaassa. Landsbergis huomautti.

Iso valliriutta vaarassa

Tiedemiehet ovat varoittaneet jo neljä vuosikymmentä, että Australian koillisrannikolla yli 1,250 mailin pituisena leviävä Iso valliriutta on tuhoutumassa luonnon ja ihmisen aiheuttamista syistä.

Koralliriutta on erittäin herkkä mantereelta tulevan makean veden vaikutuksille, joka laskee eliöstölle elintärkeää suolapitoisuutta. Lisäksi riutta rapauttaa korallia syövä meritähti.

Yhtä suurena uhkana ovat viljelijöiden veteen päästämät kasvismyrkyt ja lannoitteet. "Kuolleen korallin voi jo haisua ja sitä näkyy siellä täällä", ison valliriutan meriluonnonpuiston edustaja John Veron tuskailee.

Viranomaiset ovat ryhtyneet toimenpiteisiin sukeltaajien paratiisina tunnetun riutan pelastamiseksi. Lomakohteita on määrätty puhdistamaan jätetevetensä, ja luonnonpuiston virkailijat käyttävät nyt 25 prosenttia tutkimusrahoistaan vesiprojekteihin. He yrittävät lisäksi saada jostain lisää rahaa saastetutkimukseen.

Angolassa laskettiin aseet

Angolan 16 vuotta jatkuneessa sisällissodassa on laskettu aseet. Vasemmistolaisen presidentti Eduard dos Santosin hallitus ja oikeistolainen sissijärjestö Unita sopivat äskettäin Portugalissa taistelujen lopettamisesta sekä vaalien järjestämisestä ensi vuonna.

Unitan johtaja Jonas Savimbi määräsi järjestönsä lopettamaan kaikki sotatoimet hallitusta vastaan. Järjestönsä radiossa puhunut Savimbi sanoi, ettei Afrikasta löydy taistelua, joka vetäisi vertoja Unitan käymälle sodalle.

Savimbi on maan karismaattisin poliittinen johtaja ja hänellä on hyvät mahdollisuudet nousta presidentiksi. Toisaalta hänen joukkojensa raakuus on myös laajalti tiedossa.

Kiinan toimittajat taas puolueen sotilaita

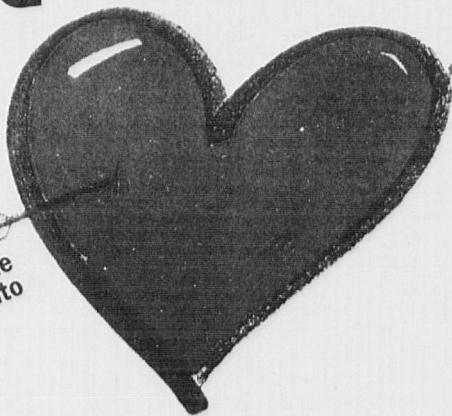
Kiinan lehtimiesten on oltava uskollisia ja alamaisia "sosialistisen journalismin asialle". Uusien lehtimiesohjeiden mukaan toimittajien on myös edistettävä väsymättömästi marxismia, Mao Tsetungin aatteita sekä kommunistisen puolueen ja hallituksen politiikkaa.

Kiinan lehtimiesliiton julkistamissa ohjeissa toimittajia kehoitetaan toimimaan puolueen ja kansan silminä, korvina ja kielenä. Lehtimiesten on lisäksi kirjoitettava "myönteisesti".

Sen jälkeen kun demokratiamielenosoitukset tukahdutettiin verisesti Taivaallisen rauhan aukiolla kesäkuussa 1989, on Kiinan johto siirtänyt syrjään johtavista asemista hallitusta arvostelleet lehtimiehet. Lehistön vapaus kuului mielenosoittajien tärkeimpiin vaatimuksiin.

The right flight to Helsinki

New York
Chicago
Los Angeles
Seattle
Toronto

Helsinki

Fly SAS from North America to Helsinki and enjoy a convenient transfer via Stockholm or Copenhagen Airport. Both are welcome retreats from the crowds of other European airports, offering travelers hassle-free connections. SAS has several daily flights to Helsinki that allow you to connect directly from your transatlantic flight, or linger and take advantage of wonderful tax free savings at Stockholm or Copenhagen Airport's shopping center. Mileage Plus and OnePass members earn mileage credit that may be redeemed later for free travel awards on SAS. For more information, contact your travel agent or SAS at 1-800/221-2350.

SAS

SCANDINAVIAN AIRLINES